

Simax Şeyda

QIZIM QIZLAR
İÇİNDE

SİMAX ŞEYDA

*Qızım qızlar
içində*

Bakı 2011

Redaktoru:

Musa Ələkbərli

Simax Şeyda, "Qızım qızlar içində"

Bakı, «ŞUR» 2011, səh-272

«Qızım qızlar içində» kitabı istedadlı Azərbaycan şairi Simax Şeydanın sayca on doqquzuncu, uşaqlar üçün isə səkkizinci kitabıdır. Burada şairin 2010-cu ildə yazılmış şeirləri və "Axtarış" pyesi verilmişdir.

Kiçik və orta nəsil uşaqlar üçün nəzərə alınan bu şeirlər inanlılıq ki, oxucuların xoşuna gələcəkdir.

83.3 AZ (2)

Ş $\frac{4702600000}{(032 - 05)}$ 01-11

© Simax Şeyda, 2011

Ön söz əvəzi

Əziz balalar! Sizin üçün bu kitabı yazan Simax Şeydanı siz ləp çoxdan tanıyırsınız. O, qırx ildən artıqdır ki, yazıb-yaradır. Azərbaycanımızın hər yerində tanınan, sevilən bir şairdir.

Simax Şeydanın bu il 75 yaşı tamam olur. Xeyli qocalıb,ancaq ürəyi gənclik həvəsi ilə döyüñür. Sizə olan böyük. sevgisi onu yorulmağa, xəstəliklərə təslim olmağa qoymur. O, ömrün keçən hər anını qənimət bilir, sizdən ötrü mənzum pyeslər, yeni maraqlı şeirlər yazmağa sərf edir. Simax baba iyirmi ildən artıqdır ki, Azərbaycandan uzaqda yaşayır. Qürbət havalı şeirlər, nəgmələr yazır, oxuduqca təsirlənir, kövrəlirik. Hə, gərək onu da biləsiniz ki, Simax baba milliyətcə dağ yəhudisidir. Ancaq o, bizim torpağımızda doğulub, boy-aşa çatıb. O, burda böyüyüb, ailə qurub, uşaqlarını da elə burda böyüdüb, tərbiyə eləyib. Şirin-şəkər dilimizi də ikinci ana dili kimi mənimseyib. Onun Azərbaycan dilinə sevgisi, məhəbbəti doğma Gəncəmizin çinarları tək boy atıb, göylərə ucalıb. Bəli, Simax baba ömrünün-gününüñ xeyli hissəsini Nizami yurdunda, qədim Gəncə şəhərində keçirib. Bu şəhərin hər qarışı, küçəsi, döngəsi ona tanışdır, doğmadır. Şeir dilindəki şirinlik, axıcılıq da Gəncə şivəsinin, Gəncə ləhcəsinin mükafatı, hədiyyəsidir. Simax baba sonra Bakıya köçüb. Paytaxtimizda çalışıb, burda yazıb-yaradıb. Sizin üçün yazdığını kitabların böyük əksəriyyəti Bakıda nəşr olunub, yayılıb, ünvanlarına çatdırılıb.

Simax baba hal-hazırda Almaniyahının Münhen şəhərində yaşayır. Lakin onun ürəyi Azərbaycana – Bakıya, Gəncəyə, Qubaya və sair şəhər və

rayonlarımıza bağlıdır. O, Azərbaycansız yaşaya bilmir. Xəstə və qoca olsa da ildə ən azı iki dəfə doğma Bakısına uçur. Yazdığı şeirləri qəzetlərə, jurnallara verir, kitablarını nəşr etdirib yayır. O, qürbətdə də boş dayanmır, Azərbaycan poeziyasından nümunələr tərcümə edir, yəhudi dilində çap etdirir, çağdaş Qarabağ dərdimizi, gerçək Azərbaycan həqiqətlərini öz imkanı daxilində yəhudi dili vasitəsi ilə bütün dünyaya yayır, öz oğulluq borcunu yerinə yetirir.

Simax baba qürbətdə yaşasa da, onun oxucularının çox hissəsi, dostlarının əksəriyyəti Azərbaycandadır. O, tükənməz sənət eşqi, Vətən sevgisi ilə bu torpağa bağlıdır.

Əziz balalar! “Qızım qızlar içində” Simax babanın – Simax Şeydanın sayca on doqquzuncu kitabıdır. Simax baba bu on doqquz kitabın yarısını sizə həsr edib, uşaqlar üçün yazıb.

Bu kitabda siz özünüzü görəcək, maraqlı, qəribəliklərlə dolu günlərinizi, aylarınızı izləyəcək, kənardan özünüze-sözünüzə qulaq verəcək, cürbəcür oyunlarınıza, əyləncələrinizə diqqət yetirəcəksiniz. Siz bu kitabı oxuduqca doğma Vətəninizə, Bakınıza, Gəncənizə məhəbbətiniz, sevginiz daha da artacaq, girovluqda qalan Qarabağımızın azad olacağı gün üçün böyüyəcəksiniz.

Simax Şeyda özü boyda Azərbaycan sevgisidir. O, bizim qürbətdə yeriyən, gəzən Azərbaycanımızdır. Gəlin ona birinci növbədə möhkəm cansağlığı, sonra da bol-bol yaradıcılıq uğurları arzulayıb da bu yeni kitabını birlikdə oxuyaq.

Musa Ələkbərli

Şeirler

ƏLVAN ÇİÇƏK

Müəllimlər gündür,
Bu günü gözlər hamı.
Səhər tezdən durmuşam,
Təbrik edim anamı.

Əvvəl-əvvəl yanaşib
Öpdüm iki üzündən.
Bir dəstə çiçək verdim,
Sixdım əlini şən-şən.

Neçə ildir məktəbdə
İşləyir o, hörmətlə.
Sevir bütün uşaqlar
Anamı məhəbbətlə.

Zəhmətinin bəhrəsi
Ordeni də var onun.
Yaxasında gün kimi
Alışib yanar onun.

Balaca qardaşım da
Gəldi ana deyərək.
Verdi ona sevincə
Bir dəstə əlvən çiçək.

27.11.2010

YAXŞI NƏVƏ

Bahar təzə gəlmışdı
Obalara, ellərə.
Gül-çiçəyin ətrini
Yaymış idi hər yerə.

Kol dibindən bir dəstə
Bənövşə yiğdi Lalə.
Bir az saçına düzdü,
Bir az da aldı ələ.

Gülcan bala qışqırdı:
– Siz bayıra baxın bir.
Atılıb düşə-düşə,
Lalə-bənövşə gəlir.

Nənə dedi: – Ay bala,
Açıq danış bilək biz.
Lalə-Bənövşə kimdir,
Onunla nə işimiz?

– Eh, ay nənə, Laləni
Tanımırsan məgər sən?
Bənövşə düzüb saça,
Lalə deyilmə gelən?

Hə, belə de Laləni,
Deyirsənmi, ay Gülcan?
Axır ki, gəlib çıxdı,
Harda imiş bu şeytan?

Saçlarında bənövşə
Yaxasında gül-çiçək.
Lalə girdi içəri
Gülə-gülə, sevincək.

Nənə dedi: – Baharı
Gətirmisən evə sən.
Gəl bir öpüm üzündən,
Sən nə yaxşı nəvəsən.

10.11.2010

ÇÖRƏK ƏTRİ

Çörək yapır təndirdə
Nənəm bayaqdan bəri.
Tutub onun xoş ətri
Hər tərəfi, hər yeri.

Kündələri yayaraq
Yapır təndirdə bir-bir.
Odun hərarətində
Çörək aramlı bişir.

Nənəmin bu işinə
Mat qalmışam mən düzü.
Əlini heç yandırırmır
Qızmar təndirin közü.

Babam girir bu zaman
Darvazadan içəri.
Söyləyir: bərəkətli
Olsun görüm, ay Pəri!

Doqqazın o başından
Məni tutubdu ətri,
İsti çörəklə yaxşı
Tutur motal pendiri.

Çağır gözəl bir süfrə
Açsınlar qız-gəlinlər.
Bağçadan tərxun dərib
Gətirsinlər bir qədər.

Bir fincan da yanında
Şirə versən, pis olmaz.
Əhvalım yaxşılaşar,
İçərem üstdən bir az...

Çörək yapır təndirdə
Nənəm bayaqdan bəri,
Həyətdən yola qədər
Yayılıbdı xoş ətri.

05.12.2010

ANA LAYLASI

Lay-lay çalır
Ana küçük
oğluna,
Gülər üzlü
ən sonbeşik
oğluna.

Deyir: – Lay-lay,
Yat, ay kişi
qırığı,
Həsrətçəkən
gözlərimin
ışığı.

Yağıların
əlindədir
Qarabağ,
Neçə ildir
Zəbt olunub
Bu torpaq.

Biri gəlir,
Biri gedir
hər dəfə,
Şirin-şirin
söhbət edir
hər dəfə.

Bir nəticə
Yoxdurancaq,
ortada.
Əldən gedir

Ana torpaq
ortada.
Tez böyüüb,
Boya-başa
Yetginən,
Silah alıb,
Düşmən üstə
Getginən.

Anan baxıb
hünərinlə
öyünsün,
Vuran qəlbi
Eşqin ilə
Döyünsün!

30.11.2010

SƏNSƏN NƏNƏ

Nənəm daha qocalıb,
Düşüb əldən-ayaqdan.
Çıxa bilmir bayırı
Oturduğu otaqdan.

Çörəyini, çayını
Gətirirəm mən özüm.
Nənəmin üstündədir
Hər gün mənim bir gözüm.

Qaşqa inək də deyən
Nənəmi görmək istər.
Onun üçün mələyir
Dönə-dönə səhərlər.

Nənəm deyir: – Ay Ulduz,
Çay iç, tez ye çörəyi;
Yığ süfrəni, gözləyir
Get sağ, bala inəyi.

Sonra da aç hinini,
Dən ver toyuq-cücəyə.
Qapını möhkəm bağla,
Çıxmasınlar küçəyə.

Toplana da bir şey ver,
Qoy hürməsin bu qədər.
Acdır axşamdan bəri,
Yəqin ki, yemək istər.

Dərsinə də fikir ver,
Ulduz qızım, sən ancaq.
Gərək yaxşı oxusun,
Məktəbə gedən uşaq.

İşlərimin çoxunu
Verirəm, gülüm, sənə.
İndi sənsən bu evdə,
Mənim yerimdə nənə.

22.11.2010

RAFAEL GƏLİR

Yaraşıqlı atı var
Rafaelin taxtadan.
Mindi böyük sevinclə
Atın belinə oğlan.

Sığalladı başını,
Qamçını aldı ələ.
Bir, iki çəkdi ona,
Yeri! – dedi, tez elə!

Nənəm gözləyir məni –
Dükana aparacaq.
Tar çalmaq öyrənəcəm,
O mənə tar alacaq.

Gördü ki, tərpənmir at,
Heç dəbərmir yerindən.
Başladı ağlamağa,
Bu at yerimir nədən?!

– Ana, ana, ay ana,
Sən fikir ver bu ata?!
İstəmir ki, yerindən
Tərpənə, addım ata!

– Ağilli balam mənim,
Bas atın düyməsini,
İndi düzələr yola,
Eşidərsən səsini.

At tərpəndi yerindən,
Düyməni basan kimi.
Yox oldu ürəyindən
Uşağın dərdi, qəmi.

“Ura!” – deyə qışqırdı,
Qaçın Qaratel gəlir!
... Minib onun belinə,
Sizin Rafael gəlir!

09.11.2010

ATALAR DEYIB...

Başaq yiğdi tarladan
Üç uşaq bir xarala.
Yoruldum, əldən düşdüm, –
Dedi Sərdar Camala.

Bir də belə yerlərə
Mən üzümü tutmaram.
Çəkdiyim bu zəhməti
Heç zaman unutmaram.

Hazır buğda satılır
Bazarlarda, dükanda.
Al apar sən rahatca
Üyütdür dəyirmanda.

Dəniz dedi: – Heç səndən
Gözləməzdim bunu mən.
Gedib ala bilərəm
Dükandan daunu mən.

Ancaq düzgün başa düş,
Əziz dostum, sən məni.
Qoymaq olmaz tarlada
Yerdə qalan bir dəni.

Buğda vardır, dövlətdir,
Buğda həyatdır, həyat.
Vətən çörəkli olsa,
Basıla bilməz heç vaxt.

– Başaq – Taxıl yiğimindən sonra yerdə qalan sünbüllər

Onun üçün zəhmətdən
Gərək qalmasın heç kəs.
Atalar yaxşı deyib:
İşləməyən dişləməz.

06.12.2010

YAXŞI YOL DEDI

Hamıdan tez oyanıb
Bu gün Gülsevər nənə.
Məktəbə gedəcəkdir
Qız nəvəsi Təranə.

Əl-ayağa düşübdü
Arvad bayaqdan bəri.
Qaydaya salır bir-bir
Görüləcək işləri.

Bir dəstə çiçək dərib
Gətirib o bağçadan.
Məstan pişik də düşüb
Var-gəl edir taxçadan.

Baba çıxdı irəli,
Bığlarına çekdi əl.
Öpdü qızın üzündən,
Gözündən əvvəl-əvvəl.

Gəlin dedi, ay Teymur,
Ay Müşfiq, ay Firuzə,
Təbrik edin uşağı
İlk dəfə gedir dərsə.

Təranəni araya
Aldı evdə olanlar.
Bir-bir öpüb üzündən,
Təbrik etdilər onlar.

Oldu qapı qonşudan
Təbrikə də gələnlər.
Biri dedi: – Toyunu
Görəsən, ay Gülsevər.

Şirinlik də gətirib,
Qonaq eylədi nənə.
Su da atdı dalınca,
Yaxşı yol! – dedi nənə.

20.11.2010

VERƏCƏYƏM ONA

Bələkdədir
Rafaelin
qardaşı,
Tez-tez ağrılar
tökər uşaq
göz yaşı.

Lay-lay çalır
ana oğlu
Murada,
Xoş gəlmisən
Deyir sən bu
həyata.

Şirin olsun
yuxun görüm
yat, bala!
Hər arzuya,
hər murada
çat, bala!

Anasına
belə dedi
Rafael:
Qardaşımı
söylə dedi,
Rafael:

Ağlamasın
qoy gündüzlər,
gecələr,
Axıtmalı
göz yaşını
Bu qədər.

Evdə nə ki
oyuncağım
var, ana,
hamisini
verəcəyəm
Mən ona.

11.01.2011

NƏNƏLƏRİN SÖHBƏTİ

– Aşıb-daşır dövlətin,
Sən nə varlı nənəsən.
– Bu nə sözdür, a qonşu,
Söyləyirsən mənə sən?

– Bir inəyim, üç keçim,
Evdə bir məstanım var.
Həyətdə də özümçün
Gəzən bir toplanım var.

Sən bunlara var-dövlət
Deyirsinmiş, ay Fatma?
Səni qınayan olar,
Sus, bu sözü ağartma!

– Nə dil bilməz arvadsan,
Belə bilməzdim səni.
Nə soxursan gözümə
Inəyini, keçini.

Sənin varın-dövlətin
On nəvəndir, on nəvən!
Bir də oğullu, qızlı
On bir nəfər nəticən.

Bunlardan da qiymətli
Bir şey varmı həyatda?
Varsa buyur de görək,
Biz də saxlayaq yadda.

– Hə, belə açıq danış,
Onlara qurban olum.
Səbinəyə, Meriyə,
Gülnara qurban olum.

Rafaeldir, Muraddır
Gözlərimin işığı.
Yusif ilə Daviddir
Evimin yarasığı.

Heç bir vara, daş-qasa
Dəyişmərəm onları.
Yer üzünün mənəm ən
Xoşbəxti, bəxtiyarı.

02.01.2011

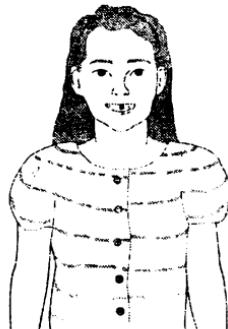
QIZIM QIZLAR İÇİNDƏ

Qızım kızlar içində
Bir qızıl gülə bənzər.
Qoşulub uşaqlara
Bağda, bağçada gəzər.

Bir şən hava çalınca
Oynayır şirin-şirin.
Evin yaraşığıdır,
Bəzəyidir Göyərçin.

Otaqlara, eyvana
Yayılanda xoş səsi.
Hamımızın qəlbini
İsındırır nəfəsi.

Azalmasın evlərdən
Ürək açan gülüşlər.
Onların şən səsilə
Duraq yuxudan səhər.

03.12.2010

VERDİ PAYINI

Heyvanxanaya
getmişəm dünən
Baxdım maraqla
Heyvanlara mən.

Gördüm orada
İki ayı da.
Var-gəl edirdi
Onlar hovuzda.

Biri arabır
nərildəyirdi.
Tez-tez başını
Yerə əyirdi.

Hərdən mayallaq
Aşırı suda.
Durub yenidən
Qaçırdı suda.

O biri ayı,
Yekəpər idi.
Hərdən rəqs edib
Şən-şən gəzirdi.

Bir də gördüm ki,
Güləşir onlar.
Qalib gəlməkçün
Əlləşir onlar.

Balaca ayı
Cəld idi yaman.
Rəqib dostuna
Vermədi aman.

Yıxdı yekəpər
Böyük ayını.
Verdi yaxşıca
Onun payını.

23.12.2010

OYNAYIM MƏN

Bir gün nənəm Rafaeli
Götürərək qucağına.
Öpüb qara gözlərindən
Sevinc ilə dedi ona:

– Gözəl balam, nadincliqdən
Əl çəkəsən daha gərək.
Bu gün, sabah Allah sənə
Bir qardaş da göndərəcək.

Daha səs-küy salmaq olmaz,
Gərək yatsın o vaxtında.
Oyaq qalsa küsər bizdən,
Çıxıb gedər uşaq onda.

– Yaxşı, nənə, sakit-sakit
Oturaram, duraram mən.
İstəmərəm tez oyansın
O yuxudan hər gün erkən.

Onda təpşir sürsün atam
Maşınıni indi elə.
Qoy gətirsin qardaşımı,
Oynayım mən onun ilə.

16.12.2010

MURADIN DOVŞANLARI

Var Muradın
Qara və ağ
Dovşanı.
Tükü ipək,
Uzunqulaq
Dovşanı.

Kök verərdi,
Bir də kələm
onlara,
Olardı o,
Tez-tez həmdəm
onlara.

Bir gün gördü
heyvanların
Yox halı,
Pozulubdur
Yazıcıların
Əhvalı.

Oğlanın da
ürəyini
qəm aldı,
Fikrə getdi
Qanı xeyli
qaraldı.

Yaxınlaşış
Əl apardı
qəfəsə.
Buraxdı o,
Heyvanları
nədənsə.

Azadlığa
çıxdı qara,
Ağ dovşan.
Sevindilər,
şənləndilər
Bir zaman.

Muradın da
Getdi qəmi,
kədəri,
Güldü üzü,
işıqlandı
gözləri.

02.01.2011

SIXİM ƏLİNİ

Qarabağ davasında
Vuruşub əmim mənim.
Qalıb düşmən əlində
Ana Vətənim mənim.

Üç yara var canında,
İtirib bir qolunu.
Qəhrəman bir əsgər tək
Hamı tanıyor onu.

– Sən Allah, ay Bəxtiyar,
Bir az danış sən ondan.
Haralarda vuruşub,
Əmin olub qəhrəman?!

Qulaq as sözlərimə,
Bəxtiyar gəldi dilə.
Xocalıda vuruşub
Azğın düşmənlər ilə.

– Aman Allah, kişidə
Qüvvətə bax, gücə bax.
Qəhrəmanlıq göstərib,
Döyüş vaxtı necə bax.

Qoy bir dəstə gül alıb,
Yanına gedək onun.
Bərk-bərk sıxım əlini,
Bu Xocalı oğlunun.

19.10.2010

AZƏRBAYCAN BAYRAĞI

Vüqarlıdı üçrəngli
Azərbaycan bayrağı.
Xoş arzu, xoş diləkli
Azərbaycan bayrağı.

Zülm evini yıxıbdı,
Şimşek kimi çaxıbdı.
Azadlığa çıxıbdı
Azərbaycan bayrağı.

Ay, ulduz nişanlıdı,
Şərəflidi, şanlıdı.
Böyük adlı-sanlıdı
Azərbaycan bayrağı.

Baş çəkir asimana,
İşiq saçır hər yana.
Baxır bütün cahana
Azərbaycan bayrağı.

Yolu səadət yolu,
Xoşbəxtdir qızı, oğlu.
Qəlbi məhəbbət dolu
Azərbaycan bayrağı.

Dekabr, 2010

GÖZÜN OLARAM

Düşüb yerə eynəyi
Sındı qoca nənənin.
Babam dedi: – Ay arvad,
Artdı kədərin, qəmin.

İndi eynəksiz sənin
İşin çətin olacaq.
– Hə, hə, demə, ay kişi,
İş tökülüb qalacaq.

Eşitdi bu söhbəti
Məktəbli qız Səbinə.
Dedi: – Fikir eyləmə,
Qüssə etmə, ay nənə.

Sifariş eyləyərik
Sabahdan təzə eynək.
Bir, iki gün döz, nənə,
Eylərəm sənə kömək.

Yetirərəm yerinə
Olsa nə sözün sənin.
Tərpənmərəm yanından,
Olaram gözün sənin.

06.11.2010

SÜRÜB QAÇARSAN

Bir gün ata
Maşın aldı
Oğluna,
Qüvvət versin
Allah dedi
Qoluna.

Orxan gördü
Sürə bilmir
Maşını,
Kədərlənib
Yerə dikdi
Başını.

Sərşan dedi:
– Qoy mən sürüm,
Baxginən,
Sonra sükan
Arxasında otur
Sən.

Dodaq büzüb
Orxan dedi:
– Bir dayan.
Birdən sürüb
Maşınımı
Qaçarsan.

18.10.2010

SİZSİZ OLMASIN

Əkiz bacıyıq
Lalə ilə mən.
Səhv salır bizi
Nənəmiz Aytən.

Mənə Jalə yox,
Laləsən deyir.
Laləyə isə
Jalə söyləyir.

Deyirəm: – Nənə,
Səhv salma bizi.
Düzgün ayır gəl
Bir-birimizi.

Deyir: – Qadanız
Gəlsin nənəyə.
Mənim üstümə
Düşürsüz niyə?

Hər iki bacı
Şirin sözlüsüz.
Qara qaşlısız,
Ala gözlüsüz.

Yerişiniz bir,
Duruşunuz bir,
Sizi tanımaq
Vallah çetindir.

Çənənidəki
O qoşa xallar,
Çaşdırır məni,
Daim qış, bahar.

Bir də can qızım,
Nə olar, hərdən
Jaləni Lalə
çağıranda mən?!

– İstəmirəm mən
Bənzəyim ona,
Əlləri kırkı
Çıxım bir yara.

Dura bilmir o
Yuxudan səhər,
Gedir məktəbə
Hər gün birtəhər.

Dişlərini də
Yumur tərtəmiz,
Əkiz bacıyıq
Nə olsun ki biz.

– Gəl elə gözlə
Baxma bacına,
Qurban olduğum
Bənzər laçına.

İndi dəyişib
Lalə büsbütün,
Kömək eyləyir
Mənə bütün gün.

Get öp bacını,
Barış onunla.
Qızım, gül, sevin,
Danış onunla.

Sızsız olmasın
Bir günüm mənim,
Həm ayımsınız,
Həm günüm mənim.

18.11.2010

GET OYNA

Qonşumuzda
Bir milis var,
Bir milis,
Gizlənirik
hər görəndə
Onu biz.

Deyirlər ki,
Tənbəlləri
Xoşlamır,
Səs-küy salan
Dəcəlləri
Xoşlamır.

Bir gün məni
Çağırdı o.
Yanına,
Qorxub məndən
Qaçma dedi
Heç yana.

Dostam bütün
Uşaqlarla,
Ay oğul:
Dərs oxuyan
Qoçaqlarla,
Ay oğul!

Oynayanda
Ancaq səs-küy
Salmayıñ.

Hər sözü də
Eyninizə
Almayın.

Dava-dalaş
Kimə lazım,
Balalar.
Görüb bunu
İncik düşür
xalalar.

Ona görə
sakitliyi
gözləyin,
Bir-birinə
hörmət, izzət
bəsləyin.

Mən də sevim
Sizi doğma
Balam tək,
Di get oyna
Özün üçün,
Ay Babək.

31.10.2010

BİZİM BAĞÇA HƏKİMI

Uzun saçlı bir qızdır
Bizim bağça həkimi.
Ağ xalat geyinir o,
İş üstə gələn kimi.

Mehribandır, əzizdir
Şirindir söz-söhbəti.
Hamımıza var onun
Hörməti, məhəbbəti.

Birimiz xəstələnsək,
Tez düşər əl-ayağa.
Başlayar başımıza
Dönməyə, dolanmağa.

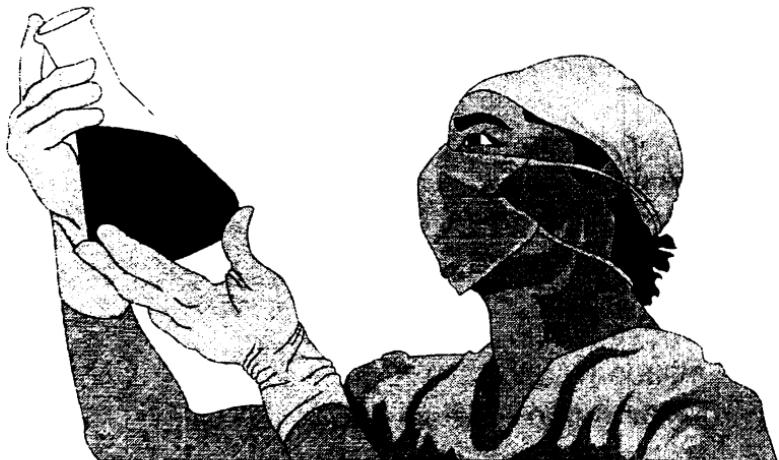
Dava-dərman düzəldib,
Xəstəyə içirdər o.
Ölçər hərarətini,
Həyəcan keçirdər o.

Ancaq həkim xalanın
Əlində iynəsi var.
Qorxub-qaćır mənim tək
Onu görən uşaqlar.

Onun üçün hər səhər
Yuyuram əl-üzümü,
Tərəmiz saxlayıram
Həmişə mən özümü.

Nənəm deyir: – Bax belə,
Təmizkar olsan əgər,
Xəstəlik qaçar, oğlum,
İynə vurmaz həkimlər.

29.06.2010

HARDA GÖZƏLLƏŞMİŞƏN

Dəllək əmi Qəşəmin
Saçlarını düzəltdi.
Ana dedi: – Ay Allah,
Balam necə gözəldi.

Yaxın gəlib nənə də
Uşağa saldı nəzər.
Üzündən öpüb dedi:
– Yüngülləşdin bir qədər.

Tük örtmüdü üzünü,
Görünmürdü qaş-gözün.
Güzgünün qabağında
Get saçına bax özün.

Əl apardı başına
Qəşəm səssiz-səmirsiz.
Qışqırdı birdən-birə:
– Saçlarımı verin siz.

Yəqin ki, dəllək əmi
Özü üçün saxladı.
Anasına sıxıldı,
Hönkür-hönkür ağladı.

Nənə dedi: – Ay Qəşəm,
Ağlama bir dur görək.
Dəllək qırxdığı saçlar
Sənin nəyinə gərək?

Gör necə gözəl-göyçək
Bir oğlan olmusan, bax.
Atan işdən gələndə
Sənə heyran olacaq.

Get qoşul uşaqlara,
Gül, danış, oyna şənlən.
Görən deyəcək, Qəşəm,
Harda gözəlləşmişən?

20.11.2010

QARŞILADI VÜSALI

Bir nənə dayanmışdı
Söykənərək ağaca.
Əyilmişdi qaməti,
Bir azca, bir balaca.

Nə isə danışırı,
Deyirdi öz-özünə.
Kədərliydi sıfəti,
Qəm qonmuşdu üzünə.

Nənənin bu halını
Gördü məktəbli Vüsəl.
Yanaşıb salam verdi,
Tutdu ondan hal-əhval.

Nənə dedi: – Sözümə
Baxmayır ayaqlarım,
Yorulub dayanmışam,
Getməyə yox qərarım.

Bir də əsam hardasa
Çıxb qalıb yadımdan,
Bilmirəm necə gedim
Evimə, nənə qurban.

Uşaq dedi: – Tərpənmə,
Dayandığın yerindən.
Gedib tapım əsanı,
Bu saat gəlirəm mən.

Oğlan getdi bir azdan
Gəldi əli əsali,
Nənə böyük sevincə
Qarşılıdı Vüsali.

29.11.2010

GƏLİB ÇIXDI

Atasını
çox istəyir
Rafael,
Gec gələndə
gəlsin deyir
Rafael.

Ana deyir:
– Gəl yerində
Uzan, yat,
Gecə keçir,
Olma, oğlum,
narahat.

Atan harda
olsa indi
gələcək,
Deyinəcək
səni oyaq
görən tək.

Sənin kimi
şirin-şəkər
balalar,
Indi şirin
yuxudadır
harda var.

Gəl aparım
Yatağında
Uzan sən.
Nağıl deyim,

Yum gözünü
Yat şən-şən.

– Atamı çox
İstəyirəm
Mən axı...
Bir az sonra
Yuxu tutdu
Uşağı.

Ana onu
Uzandırı
Yataqda.
Elə bu vaxt
Gəlib çıxdı
Ata da.

21.11.2010

YAXŞI OLAR

Çox sevirəm nənəmi mən,
Görməmişəm onuancaq.
Kefimizi sorur tez-tez
Evimizə zəng vuraraq.

Deyirəm bir gəl Bakıya,
Bir azca da bizdə yaşa.
Bir bax necə dəyişibdir
Şəhərimiz başdan-başa.

Neçə bağda, parkda olaq,
Bulvara da çıxaq hərdən.
Özün heyran qalacaqsan
Bu yerləri sən gəzərkən.

Təzə-təzə binaların
Başı dəyir göy üzünə.
Körpülər var inanmazsan,
Baxsan əgər öz gözüne.

Pis olmazdı bir qədər də
Buzovnada qalsan əgər.
Atam gözəl bir bağ salıb
Gir nə meyvə istəsən dər.

Nənəm deyir: – Eh, ay oğul,
Artıq daha qocalmışam.
Neçə-neçə işin-gücün
Əlində mən tək qalmışam.

Bir məktəbli Mehribandır,
Ancaq mənə əl yetirən.
Mağazaya gedib-gələn,
Qabağıma çay gətirən.

Az qalmışdı baban, bala,
Satsın “Maral” inəyimi.
Əllərimi üzsün ondan,
Yaralasın ürəyimi.

Nə yaxşı ki, Mehribanım
Yalvar-yaxar etdi ona.
Qoymadı ki, boz inəyim
Qismət olsun başqasına.

Bir də baban qocaldıqca
Çox incidir, bala, məni.
Qocaldıqca uşaqlaşır,
Daha vermir yola məni.

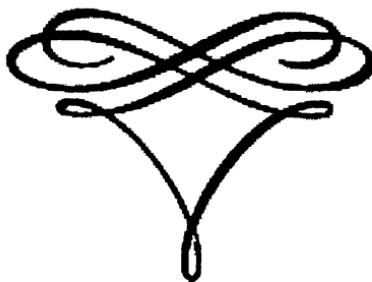
Yaxşı olar anan ilə
Bir gələsiz kəndimizə,
Sevinc, fərəh bəxş edərsiz,
Əzizlərim, vallah bizə.

Tapşıraram bir qara qoç
Kəsər baban siz gələndə.
Dolanaram özüm üçün
Rahat-rahat evdə mən də.

Qurban sənə, oğul bala,
Xahiş eylə gəl atana.
Zəhmət çəkib yayda sizi
Yola salsın bir bu yana...

Çox sevirəm nənəmi mən,
Görməmişəm onu ancaq.
Kefimizi sorur tez-tez,
Evimizə zəng vuraraq.

25.12.2010

NAĞIL BABA

Kəndimizdə
bir baba var,
bir baba.
Sığmaz onun
ömür yolu
kitaba.

Qaçaqlarla
vuruşubdu
Oğuzda,
Uzun illər
çoban olub
kolxozda.

Dava vaxtı
düşüb oda –
alova,
Taqanroqdan
gəlib çıxıb
Lvova.

Varşavada
partizanlıq
eyləyib,
Faşistlərin
başına od
ələyib.

Ancaq deyim
sizə sözün
düzünü,

Hələ gümrah
hiss eyləyir
özünü.

Bir sazı var
babasından
qalıbdı,
Meylini o
telli saza
salıbdı.

Xoşlar aşiq
Ələsgəri,
Əkbəri.
Abbasdan da
vardır onun
xəbəri.

Bir də vardır
Nağıla böyük
həvəsi,
Beş qızı var,
altı oğul
nəvəsi.

Kənddə ona
Nağı baba
deyirlər.
Bəziləri
Nağıl baba
deyirlər.

Uşaqları
tez-tez yiğar
bir yerə,
Nağıl deyər
onlar üçün
hər kərə.

Hər nağılcün
sevinərlər
uşaqlar,
Deyərlər ki,
belə baba
harda var.

Balacalar
çöldə onu
görən tək
Nağıl baba,
Nağıl baba
deyərək

Yüyürərlər
qabağına
babanın.
Əl vurular
çomağına
babanın.

08.11.2010

QIZIL PAYIZ

Payız gəlib
Bağçalara,
baqlara.
Əl gəzdirib
meşələrə,
daqlara.

Solub rəngi
Çiçəklərin,
güllərin,
Yamacların,
Dərələrin,
Çöllərin.

Quşlar uçub
Daha isti
Yerlərə,
Dəstə-dəstə
Çıxıb onlar
səfərə.

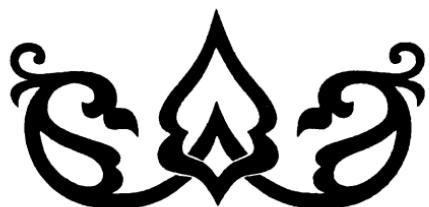
Saralıbdı
Ağacların
Yarpağı,
Əsən külək
Bəzər daşı,
Torpağı.

Gəlib-gedən
xəzəlləri
ayaqlar,

Payız gəlib
piçildaşar
dodaqlar.

Təbiətin
İndi xəzan
Vaxtıdır,
Yarpaqların
Xına yaxan
Vaxtıdır.

20.10.2010

ƏSGƏR GEDƏRƏM

Əsgərlikdən qayıdır
Böyük qardaşım Xəzər.
Deyib-gülür bayaqdan
Sevinir evdəkilər.

Gəlib-gedən olacaq,
Anam bunu anlayır.
Murad babam qoç kəsib,
Həyətdə sahmanlayır.

Nənəm də, bacım ilə
Çörək yapıır təndirdə.
İtimiz də hay salıb
Zingildəyir zəncirdə.

Qardaşım qucaqlayır,
Doymur məni öpməkdən.
Tez boy at, böyü deyir,
İgid bir əsgər ol sən.

Neçə-neçə nişanın
Olacaqdır sənin də.
Çiynində avtomatın
Duracaqsan keşikdə.

Sənin kimi oğullar,
Çox lazımdır vətənə.
Qələbə çalmaq üçün,
Azğınlaşan düşmənə.

Çağırın olsa əgər, –
Dedi balaca Hatəm.
Mən də durub bu gündən
Əsgərliyə gedərəm.

14.12.2010

GET GÖR GÖZÜNLƏ

Almaniyada
Olmuşam yayda,
Çimmişəm orda
Dənizdə, çayda.

Sonra uzanıb
Qumun üstündə.
Bir neçə saat
Yanmışam gündə.

Yaxşı, ay Qorxmaz, –
Soruşdu Daşqın
Daha haranı
Gəzdin, dolaşdın?

– Soruşma, dostum,
Oldum çox yerdə
Neçə muzeydə,
Neçə şəhərdə.

Metroya mindim,
Yox sürücüsü.
Gedib-dururdu,
Vaxtında özü.

Çox idi ona
Minən adamlar.
Təəccüb edib
Dinən adamlar.

– Necə inanım,
Sözünə sənin?

Mənlə zarafat
Edirsən yəqin.

– Sözün düzünü
Gətirdim dilə,
Inanmırsan get
Bax gözün ilə.

30.10.2010

ÖYRƏDƏRSƏN MƏNİ

Yayda bir dəstə uşaq
Çimirdi çayda şən-şən.
Gendən durub baxırdı
Onlara kiçik Elşən.

Söylədi dostu Qorxmaz:
– Nə durmusan, gir suya.
Qoşul sən də Çingizə,
İsgəndərə, Arzuya.

Qorxma, qoymaram səni,
Bir an gözümdən belə.
Öyrədərəm üzərsən
Çayda lap tezlik ilə.

Elşən dedi: – İstərəm
Mən də çınim sizin tək.
Qoşulum dəstənizə
Bir yerdə deyək, gülək.

Çatdıraram anama
Hər sözünü, kəlməni,
Icazə versə əgər,
Öyrədərsən sən məni.

22.12.2010

TAMİ VƏ SANİ

Bir-birindən
Həm gözəldir,
Həm qəşəng.
Biri ağdır,
Biri isə
Qızılräng.

Mehribandır
Xasiyyəti
Taminin,
İnsana var
Sədaqəti Saninin.

Tami oynar
Əl çalanda
özüyçün.
Hərdən hürər,
Şən-şən gəzər
Bütün gün.

Sani isə
Xoşlar aşşın
Mayallaq.
Uşaqları
Güldürsün o
Bu sayaq.

Olub neçə
Ağızların
Əzbəri,
Ülkər ilə
Mehparənin
itləri.

03.12.2010

OĞUZUM

Şəhərlərin içinde
Sənin də öz yerin var.
Səfəli yaylaqların,
Çiçəkli düzlərin var.

Bir tərəfin dağlardır,
Bir tərəfin meşə, bağ.
Olmur təmiz havadan
Gözəl Oğuzum, doymaq.

Buz bulaqlı suların
Şəfa verir içənə.
Məhəbbətli qızların
Yaraşlıq verir sənə.

Sərvətinin şöhrəti
Dildə, dodaqda gəzər.
Bir görən bir də səni
Görmək üçün tələsər.

Bu gün, sabah Bakıya
Suyun geləcək sənin.
Şəninə xoş mahnilər,
Qoşacaq ürək sənin.

Gündən-günə gözəlləş,
Çat ad-sana, Oğuzum.
Nur saçın göydən günəş
Yollarına, Oğuzum.

Oktyabr, 2007

QANINA BATACAQ

Səhər-səhər toyuqlara
Dən verəndə Güllü nənə.
Baxıb gördü húcum edib
Şələquyrıq tülkü hinə.

Dedi: – Balam, bu çər dəymış,
Qoymadı bir toyuq məndə.
Beş-onunu boğub atır,
Alıb gedir hər gələndə.

Görməsəm bir tədbir əgər,
Məndə toyuq-cüçə qalmaz.
Cəzasına çatsın gərək
Əvvəl-axır bu kələkbaz.

Fikirləşdi, ölçüb-biçdi,
Xəyallara getdi xeyli.
Dedi: – Aha, tapdım, tapdım,
İndi görər o tüfeyli.

Durub gedim qonşudakı
Dəmirçinin mən yanına.
Xəyalımdan keçənləri
Birər-birər deyim ona.

Sahmanladı üst-başını,
Əsasını aldı ələ.
Ya Allahın əziz adı,
Deyib arvad çıxdı çölə.

Sözə tutdu qonşudakı
Şəhrəbanu arvad onu.

Sınsın dedi bu tulkünün
Tezlik ilə görüm boynu.

Üzüyola görüb səni,
Dadanıbdı həyətinə.
Gözlə bir də fürsət tapıb,
Çatmasın o niyyətinə.

Salamat qal deyə-deyə,
Varıb getdi Güllü nənə.
Gəlib çatdı dəmirçinin
Çalışdığı iş yerinə.

Salam dedi Mərdan kişi,
De necədir kefin, halın?
– Xoş gəlmisən, otur, Güllü,
Yaxşı olsun qoy əhvalın.

– Eh, ay Mərdan, nə söyləyim,
Tulkü çapıb-çalır məni.
Bu böyükdə kənd içində
Tez-tez gəlib tapır məni.

Gündən-günə yoxa çıxır
Hindən toyuq, cüçələrim.
Əziz nəvəm Rafaelçün
Bəsləyirdim beçələri.

Gəlmışəm ki, mənim üçün
Sən bir tələ düzəldəsən.
Mərdan kişi, bəlkə ondan
Öz canımı qurtardım mən.

Xərcini de, bəri başdan,
Parasını verim indi.
Çatıb qara qaşlarını,
Fikrə gedib Mərdan dindi.

– Günortadan sonra sabah
Göndər gəlsin Süleymanı.
Para-zad da lazım deyil,
Düz sözümdü, balam canı.

Otuz ildir dost olmuşam
Ərin Camal kişi ilə.
Dur get evə fikir etmə,
Bacararıq bir tülüküylə.

Gəlib keçdi bir neçə gün,
Bu söhbətin üzərindən.
Zil qaranlıq bir gecədə
Tülükü durdu öz yerindən.

Toyuq-cücə həvəsilə
O fikrə dala-dala
Sağa baxdı, sola baxdı,
Ov dalınca düşdü yola.

Getdi, getdi durdu birdən,
Nəsə gəldi xəyalına.
Istədi ki, geri dönsün,
Tamahı güc gəldi ona.

Gördü tanış həyəti o,
Bir qədər də gedən kimi
Gözlərinə işıq gəldi
Unutdu hər dərdi, qəmi.

Dərhal keçdi içəriyə,
Bilmədi bir qorxu, hürkü.
Dodağını yalayaraq,
Yaxınlaşdı hinə tülkü.

Taxta qapı açılan tək,
Düşdü birdən tələyə o.
İstədi ki, qaçıb getsin,
Qaçammadı məhləyə o.

Öldüm-öldüm söyləyərək
Yaş axıtdı gözlərindən.
Səsə-küyə çölə çıxdı
Gecə yarı Güllü nənə.

Gördü tülkü tələdədir,
Qaçmağa yox bir imkanı.
Ayaq üstə dura bilmir,
Az qalır ki, çıxsın canı.

Açı-acı güldü nənə,
Şələquyrıq, salam dedi.
De necəsən, danış indi,
Sənin ilə varam dedi.

Tez-tez gəlib aparanda
Toyuqları, cücələri.
Şirin-şirin yeyən zaman,
Fərələri, beçələri.

Mən yazığın əhvalını
Düşünmürdün onda neçin?
Qan axıdan qanda üzər,
Gəl ağlama için-için.

Soyub sənin dərini mən
Qapımızdan asacağam.
Iri-iri hərflər ilə
Bu sözləri yazacağam.

Harda varsa azığın düşmən
Cəzasına çatmalıdır.
Şələquyruq bu tülkü tək
Öz qanına batmalıdır.

16.11.2010

KİMİ APARARDI

Şəkil çəkdi Bənövşə
Öz rəsm dəftərinə.
Inanmadı bacısı
Baxanda gözlərinə.

Gördü uzun bir ilan
Sürünür torpaq üstə.
Atıb qaçıdı dəftəri,
Qorxdu balaca Püstə.

Bacısının yanına
Gəldi Bənövşə həmən.
Bağrına basdı onu,
Öpdü iki üzündən.

Özünə gəl, sakit ol,
Qorxma bacıcan, – dedi.
Şəkildir, sanca bilməz
Səni o ilan, – dedi.

– Birdən dirilsə ilan
Üstümə gəlsə əgər.
Onda kimi bağçaya
Apararsan hər səhər?

02.12.2010

AZ QALMIŞDI

Dayanmışam
Bəbir ilə
Üz-üzə.
Aslan ilə,
Pələng ilə
Göz-gözə.

Şir üstüme
Gəldi nərə
çəkərək,
Getdi-getdi
Dayandı diz
Çökərək.

Mənsə qorxub
Qaçmağa üz
qoymadım,
Baxdım, baxdım
Həzz almaqdan
Doymadım.

– Gop eyləmə,
Dayan dedim,
Ay Nadir,
Qurd ürəyi
Yemisən sən,
Ya nədir?

Nadir dedi:
– İnanmırısan
dur gedək.
Qabağında

Durum, Şirin
Əsgər tək.

Daha uşaq
Deyiləm ha,
Qorxum mən
Qəfəsdəki
heyvanları
görərkən.

Qəh-qəh çəkib
Güldü Qorxmaz,
Mirhadı,
Qəşş etməkdən
Məmmədsəlim
Doymadı.

Dedim bizi
sarımışan
demək sən?
Heyvanları
sən qəfəsdə
görmüsən.

Az qalmışdı
Mən də sənə
inanım,
İndən sonra
Qulluğunda
Dayanım.

VERƏ BİLMƏRƏM

Atası Zaur üçün
Saat aldı dükandan,
Bağladı sol qoluna
Onu sevinclə oğlan.

Ana dedi: – Mübarek!
Nənə dedi: – Mübarek!
Baba öpdü nəvəni,
Təbrik etdi görən tək.

Qaçış gəldi Bənövşə,
Nərgiz ilə Əziz də.
Böyük bacı soruşdu:
– Saat neçədir sizdə?

Gəlib çıxdı pişik də,
Miyoldadı bu ara.
Şən-şən atılıb-düşdü,
Baxdı kiçik Zaura.

Qaraquyruq toplan da
Bu şadlığa qoşuldu.
Hürdü, hürdü həyətdə
Sonra da sakit oldu.

Ən axırda sevincək,
Gəldi balaca Uğur.
Ver onu bir az da mən
Taxım dedi, ay Zaur.

Uşaq qaçış o saat
Siğındı nənəsinə.
Dedi: – Salıb qırarsan
Verə bilmərəm sənə.

05.11.2010

YAXIN OLAQ

Bir it vardı, bir pişik,
Yaşayırdı mehriban.
Onların dostluğuna
İnanmındı bir insan.

Məstan xəstələnəndə
İt gələrdi yanına.
Dolanardı başına,
Qulluq edərdi ona.

Yalayardı diliylə
Pişiyin üst-başını.
Beləcə oxşayardı
Sevimli yoldaşını.

Balaca toplanın da
Çoxalanda dərd, qəmi.
Pişik gəlib olardı,
Onun yaxın həmdəmi.

Gördü belə dostluğu
Evin kiçik uşağı.
Qardaşına söylədi
Bir gün balaca Tağı:

– Bax toplana, məstana,
Necə dostluq edirlər.
Bir-birinin yanına
Necə gəlib-gedirlər.

Sənsə məni qoymursan
Dəftərinə baxmağa.

Şəkilli kitabını
Alıb varaqlamağa.

Qorxma alıb onları
Cırmaram bilə-bilə.
Gəl biz də yaxın olaq,
Biri-birimiz ilə.

03.12.2010

OYNASIN HƏYƏTDƏ

Soyuqdur hava,
Yenə yağır qar.
Çıxıb bayıra
Oynasın Anar.

O qədər geyib
Tərpənə bilmir.
O yan, bu yana
Hərlənə bilmir.

Çağırır onu
Dostu Üzeyir.
Di gəl oynayaq
Dayanma deyir.

Bir addım atıb
Dayanır oğlan.
Düşür əlcəyi
Əlindən bu an.

Götürə bilmir
Əyilib onu,
Görür anası
Aynadan bunu.

Gedib gətirir
Evə uşağı.
Soruşur ondan
Balaca Tağı.

– Nə tez oynayıb
Qayıtdın geri?

– Görmürsən qarı
Tutub hər yeri.

Tağı gələcək
Onun gözünü
Qoyma həyətdə,
Gedib qaqaşla
Oyna həyətdə.

17.12.2010

GƏNCƏ TORPAĞI

Nizami səsli
Gəncə torpağı.
Göygöl həvəсли
Gəncə torpağı.

Çox qanlar gördün,
Qurbanlar gördün,
Xaqanlar gördün –
Gəncə torpağı.

Keçdi Cavad xan,
O gözəl insan
Yolunda candan,
Gəncə torpağı.

Yaşarsan azad,
Qəlbi, könlü şad.
Sənindir həyat,
Gəncə torpağı.

Daim aç çiçək,
Sevinsin ürək,
Sənlə fəxr edək,
Gəncə torpağı.

Simax qış-bahar
Qürbətdə yaşar,
Sən ol bəxtiyar,
Gəncə torpağı.

13.11.2010

RAZI QALARŞAN

Nazim durdu bir səhər
Güzgünün qabağında,
Gördü qara ləkələr
Alnında, yanağında.

Dedi: – Neçin göstərir
Bu ayna belə məni?
Yəqin kimsə öyrədib
Salsın bu hala məni.

Eşitdi nəvəsinin
Sözünü Nabat nənə.
Bir yaxşı bax söylədi, –
Güzgüdə sən özünə.

Ayna buna neyləsin,
Qapqaradır üst-başın.
İsti suyun altında
Get yuyun yaxşı-yaxşı.

Sonra gəl bax özünə,
Nənə alsın qadani.
Olacaqsan gül kimi
Bir oğlan Nazim canı.

Əvvəl-əvvəl gələrsən
Öpərəm üz-gözündən.
Özün razı qalarsan,
Baxan kimi özündən.

13.11.2010

SƏNDƏN İNCİYƏR

Tez-tez küsəndir
Rafael bala,
Dodaq bütəndir
Rafael bala.

Evdə nənədən,
Anadan küsər.
Kiçik bacısı
Sonadan küsər.

Gündə neçə yol
Küsər, barışar.
Özgə işinə
Hərdən qarışar.

Söylədi ona
Bir gün atası:
– Yaxşı iş deyil
Küsmək, qadası.

Sən daha, bala,
Böyük oğlansan.
Fəxr edir atan
Sənlə hər zaman.

Gəl əl çək belə
Xasiyyətindən.
Öpüb-oxşayım
Hər vaxt səni mən.

Dediklərimə
Baxmasan əgər,
Yoxsa atan da
Səndən inciyər .

24.11.2010

BAKİ

– Bəs deyirdin Bakıya
Gedirik biz, ay ana?
Başqa yerdəyik, yoxdur
Xəbərimiz, ay ana.

– Nə deyirsən, ay bala,
Bizim Bakıdır bura.
Adam məəttəl qalır
Nəzər salırsa hara.

İki il bundan qabaq
Bakı belə deyildi,
Başdan-başa dəyişib
Görürəm şəhər indi.

Burdakı körpülərə,
Yeraltı yollara bax.
Yol boyu çiçək açan,
Gül açan kollara bax.

Uca-uca binalar
Düzülübdür yan-yana.
Sevinc verir, ruh verir
Onlar baxan insana.

Xəzərin sahilinə,
Bulvara getsək əgər,
Görərik çox dəyişib
Simasını bu yerlər.

Ordakı fəvvərələr
Gözəldir bir-birindən,

Baxsan saatlar ilə
Çəkməzsən gözünü sən.

Gözəl Azərbaycanın
Görən gözüdür Bakı.
Hamımızın söhbəti,
Şirin sözüdür Bakı.

28.10.2010

ÇAĞIRANDA BİLDİM

Gülşən dedi: – Ay Sevda,
Gəl bir yerdə oynayaq.
Yum gözünü, dur burda,
Heç yerə baxma ancaq.

Gedirəm gizlənməyə
O balaca otaqda.
Çağırın tək adını
Aç gözünü sən onda.

Gülşən uca səs ilə
Çağırı Sevda deyə.
Getdi bacı bacını
Axtarmağa, gəzməyə.

Bircə anın içində
Sevda tapdı Gülşəni.
Gülşən dedi: – Ay bacı,
Nə tez tapdın sən məni?

Harada olduğumu
Nə tez dedilər sənə?
Aç de onun adını,
Demərəm özgəsinə.

Sevda dedi: – O adam
Sən özünsən, ay Gülşən,
Çağıranda bildim ki,
Harada gizlənmisən.

25.10.2010

QULU VƏ PİRQULU

Quluya bax,
Quluya,
Tay olur
Pirquluya.
Pirqulunun
Quluya,
Qulunun
Pirquluya
Sözü nədir? –
Pirqulu
Qələm alıb
Quludan,
İndi Qulu
Qələmi
Alammır
Pirquludan.

SABAH GƏLƏRSİZ

Papaq qoyub başına,
Önlük bağlayıb belə.
Var-gəl edir eyvanda,
Dondurma satır Jalə.

Gəlin, gəlin, tez gəlin,
Qışqırır qız bayaqdan.
Hamıdan kiçik Babək
Qaçıր gəlir otaqdan.

– Birisini ver mənə,
Şirini olsun ancaq.
– Pulunu göstər sonra,
– Pulu sabah olacaq.

– Maneçilik eyləmə,
Çəkilib dur bir yana.
Gəldi Ali, Təranə,
Mırıq dişli Qurban da.

– Bax, uşaqlar, növbəylə
Gəlin bir-bir yanına.
Pulunuzu əvvəldən
Hazır eyləyin amma.

Ali dedi: Mənə pul
Atam sabah verəcək.
Mənim də pulum sabah
Olacaq dedi Çiçək.

– Anam tapşırıb mənə
Nisyə satmırıam malı.
Gedin sabah gələrsiz,
Ay Təranə, ay Ali.

12.11.2010

SALAM GÖNDƏRİM

Təyyarəcidir
Böyük qardaşım,
Mənimsə hələ
Var altı yaşım.

Olubdu neçə
Eldə, obada,
Gözəl Təbrizdə,
Uzaq Kubada.

Hər qayıdanda
Tərlan səfərdən,
Danışır bizi
O ölkələrdən.

Anam deyir ki,
Oğlum, Əmirxan,
Sən də onun tək
Yaxşı oxusan.

Alim olarsan,
Ya da bir həkim.
Başın göylərə
Ucalar daim.

Deyirəm, ana,
Başqadır arzum,
İsteyirəm ki,
Kosmonavt olum.

Uçum göylərin
Dərinliyinə,
Salam göndərim
Oradan sənə.

KÜSÜLÜ QALMASINLAR

Bağçamızın içində
Yekə qoz ağacı var.
Yuva salıb başında
Onun köçəri quşlar.

Payızda əsən zaman
Tez-tez soyuq küləklər,
Qozlar tökülür yerə,
Ağacdan axşam-səhər.

Mərcan gözlü dələlər
Hər gün gələrdi bura.
Atılıb-düşərdilər
Qoz axtara-axtara.

Bircə qozun üstündə
Dava edirdi onlar.
Bir-birindən inciyib,
Qaçıb gedirdi onlar.

Belə dava-dalaşı,
Gördü kiçik Sənubər.
Çağırdı gəl, ay ana,
Dalaşırlar dələlər.

Qoz payımdan gətir tök
Altına ağacların.
Kim nə qədər istəsə
Qoy özütün aparsın.

Istəmirəm dələlər,
Dalaşsın bir-birilə.
Küsülü qalsın onlar,
Həftələr, aylar ilə.

22.10.2010

QÜVVƏTLİ OLMAQ

– Hardan belə gəlirsən,
Söylə, görüm, ay Qurban?
Deyə məktəb yoldaşı
İlham soruşdu ondan.

– Bir neçə həftədir ki,
Güləşə yazılmışam.
Gəl səni də aparım
Özüm ilə, ay İlham.

– Qırarlar əl-qolumu,
Neyləyirəm idmanı?!
– Dostum, sən nə deyirsən,
İdman bərkidir canı!

İstəyirəm qüvvətli
Bir idmançı olum mən.
Bir gün gedim Şuşaya,
Qisas alım düşməndən.

Anamın qardaşları
Şəhid olub davada.
Tez-tez ağlayır arvad,
Onları salıb yada.

O ağlayan zamanı
Tutur ağlamaq məni.
Axır gözümüzün yaşı,
Olmur saxlamaq məni.

Azgınlaşan düşmənə
Qələbə çalmaq üçün
Dostum, möhkəm bədənli
Olmaq lazımdır bu gün!

03.11.2010

QAYITMAZ DALA

Evimizdə divarda
Bir kəfgirli saat var.
Nənəm deyir, babamdan
Qalıb bizə yadigar.

Gecə-gündüz işləyir
Özü üçün çaqhaçaq.
Arabir də zəng çalır,
Bilmir nədi yorulmaq.

Ancaq tez-tez yorulur
Bir iş görəndə nənəm.
Oturanda yerindən
Dura bilmir görürəm.

Deyir hardasan, harda,
Ay cavanlıq, cavanlıq...
Qocalığın əlində
Qalmışam aciz artıq.

Neçin vaxtında sənin
Qədrini bilmədim mən.
Gözlərim baxa-baxa
Uçub getdin əlimdən.

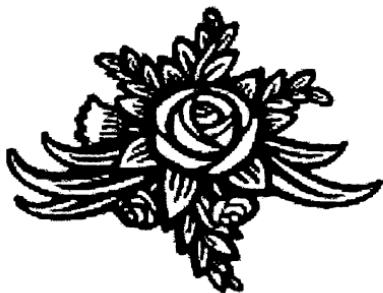
Dedim: Nənə, ay nənə,
De yoxmu onun yeri?
Gedib tapım bu saat
Qaytarım gəlsin geri.

Xəfif-xəfif gülüb o,
Yerində qurdalandı.

Dərindən bir ah çəkdi,
Bir az sakit dayandı.

Sonra dedi: – Cavanlıq
Köçəri quşdur, bala.
Elə ki, uçub getdi
Bir də qayıtmaz dala.

17.10.2010

PİS GÖRÜR GÖZÜM

Saat taxıbdı
Qoluna Sərdar.
Çıxbı küçəyə
Görsün uşaqlar.

Tez-tez söhbətə
Qarışdı o da.
Baxdı arabır
Hətta saata.

Gördü ondakı
Saatı Əmir,
Dedi: – Mübarek,
Saat neçədir?

Sərdar da fikrə
Gedərək dedi.
– Dayan, dur burda,
Gəlirəm indi.

Gedib anamdan
Vaxtı öyrənim,
Nədənsə gözüm
Pis görür mənim.

20.12.2010

ÇƏKƏRDİM SƏNƏ

Qayçı, bıçaq
İtiləyən
bir dayı,
Məhləmizə
gəlmışdı
bu yayı.

Gəldi anam
Əli dolu
Şey ilə
Bir-bir ona
Göstərdi öz
Əliylə.

Dayı dedi:
– Olma xala
narahat,
İtiləyib,
Hazırlaram
Bu saat.

Alabaş da
Hey dalbadal
Hüründü
işləməyə
Vermir macal
hüründü.

Dedim: – Ay it,
Bunca hürmə,
Dayan, dur.
Heç olmasa

Gəl sakit ol,
Bir hovur.

Hürküdübsən,
Qaçırdarsan
kişini.
Qoymazsan ki,
Başa vursun
işini.

Bir də sənlə
Aram yoxdur,
Ay Toplan.
Neçin alıb
“Əlifba”mı
cirmisan?

Əgər səndən
Qorxmasaydım,
İnan ki,
durub sənə
çəkərdim mən
Bir, iki.

01.11.2010

BƏXŞ ETDİLƏR ALƏMİ

Qabağında
Vardır vurma
cədvəli,
Xeyli vaxtdır
Dərs öyrənir
Güləli.

Üç dəfə beş
On beş eylər, –
söylədi.
Beş dəfə üç
onda neylər,
söylədi.

Fikirləşdi,
Fikrə getdi
Bir qədər,
Durub gəzdi,
Var-gəl etdi
Bir qədər.

Dedi: – Aha,
Yaman yerdə
ilişdim.
Mən hesabı
Asan bir dərs
bilmişdim.

Bacı gəlib
Xəbər aldı
Yavaşdan:
– Neçin belə

Pərişansan,
Qardaşcan?

– Üç dəfə beş
On beş eylər,
Ay Şəbnəm.
Beş dəfə üç
Ancaq neylər,
Bilmirəm.

– O da on beş
Eylər, yaxşı
bir düşün,
Otur səni
Başa salım
Gör özün.

Bacı-qardaş
Oturdular
Yanaşı,
Başa saldı
Güləlini
O yaxşı.

Çölə qaçıdı
Oğlan öpüb
Şəbnəmi,
Sanki ona
Bəxş etdilər
Aləmi.

06.11.2010

BAŞ QOŞMA

Vızıldaya-
Vızıldaya
Bir ari,
Başı üstdən
Uçub keçdi
Şahmarın.

Uşaq onu
Cəhd eylədi
Tutmağa,
Arxasınca
Xeyli qaçıdı
Uzağa.

Nənə dedi:
– Otur, oğul
Yerində,
lynəsi var
Sancar səni
Dur gendə.

Yoxsa elə
Bütün günü
Aqlarsan
Hamımızın
Ürəyini
Daqlarsan.

– İstəyirəm
Bir-bir tutum,
Ay nənə,
Mən onları

Yığım bir qab
İçinə.

Sonra açıb
Güllər üstə
Buraxım,
Bal toplayan
Arılara
Hey baxım.

– Bal arısı
Deyil onlar,
Balacan,
Özləriçün
Uçub yaşar,
Balacan.

Yaxşı olar
Baş qoşmasan
Onlara,
Hüküm edib,
Sataşmasan
Onlara.

25.11.2010

MİLÇƏKDƏN QORXAN DİLΒƏR

Bizim evdə bir qız var,
Tumpul-tumpul oynayar.

Qaçar o yan, bu yana,
Xoşlamaz dinc dayana.

Var dovşanı, var atı,
Səs salan avtomatı.

Bilir şəkil çəkməyi,
Dibçəkdə gül əkməyi.

Anası oxşar onu,
Öpüb-qoxlar boynunu.

Di gəl ki, axşam-səhər
Milçəkdən qorxar Dilbər.

Qopararaq hay-həşir,
Kömək eyləyin deyir.

Tez qaçıb gələr nənə,
Məktəbli qız Təranə.

Gələr Ulduz bala da,
Vüsəl ilə xala da.

Dilbər deyər: – O milçək
Qaçdı sizi görən tək.

Istədi açsın qanad,
Sancsın məni bu saat.

Tez olun tutun onu,
Sındırın əl-qolunu.

Bir də cumub üstümə,
Dayanmasın qəsdimə.

Bu yaxında bir səhər
Milçəkdən qorxan Dilbər,

Düşdü yorğan-döşəyə,
Səs-küyü qalxdı göyə.

Həkim dedi: – Bacıcan,
Muğayat olun ondan.

Soyuq dəyib uşağa,
Qoy durmasın ayağa.

Səpib bütün sıfəti,
Yüksəkdir hərarəti.

Alın bu həbləri də,
Üç dəfə verin gündə.

Çay da içirdin ona,
Tərləyib gəlsin cana.

Sonra həkim Gülpəri
Dilə tutub Dilbəri,

Damarından aldı qan,
Qapıdan çıxan zaman

Xəstəyə əl elədi,
Görüşərik söylədi.

Üç gün, üç gecə keçdi,
Bilmədik necə keçdi.

Dilbər durdu ayağa,
Başladı oynamağa.

Sevinc qondu üzlərə,
Dodaqlara, gözlərə.

Heç kəs bilmədi ancaq,
Milçəkdən qorxan uşaq

Həkim ilə iynədən
Qorxmadı neçin, nədən?!

Bir gün ana gülər, şən,
Evə gələndə işdən

Dedi Dilbər balaya,
Üzü gülər balaya:

– Xalan qızı Güllünün
Toyudur birinci gün.

Şad xəbər verim sənə,
Gedirik Daşkəsənə.

“Ura!” qışqırkı Dilbər,
Toya gedirik səhər.

Qatar səs sala-sala,
Sübə tezdən düşdü yola.

Öz yerini tutdu qız,
Bir qədər oturdu qız.

Sonra durdu ayağa,
Boylandı sola, sağa.

Gördü var-gəl edərək,
Uçur göydə bir milçək.

Qışqırdı qız: – Ay ana,
Milçək minib vaqona.

Deyin dayansın qatar,
Qovsun onu adamlar.

Yoxsa qanad açacaq,
Mənə sarı uçacaq.

Dişləyəcək üzümdən,
Yaş axacaq gözümdən.

Ana dedi: – Can qızım,
Milçəkdən qorxan qızım,

Gəl sən qorxub eləmə,
Batma qüssəyə, qəmə.

Anan ölübdür məgər,
Sancı səni milçəklər?!

Böyük qızsan daha sən,
Qorxub qaçma milçəkdən.

Uşaqlar gülər sənə,
Gəl fikir ver özünə.

İndi isə uzan, yat,
Olma, gülüm, narahat.

“Bakı-Gəncə” qatarı
Ölçüb-biçdi yolları.

Gəncə görünür, budur,
Qatar perronda durur.

Yerə düşür gələnlər,
Sevinənlər, gülənlər.

Ana ilə Dilbər də
Görünən kimi yerdə,

Qaçıb Ələsgər gəldi,
Bənövşə, Əsgər gəldi.

Qohumlar birər-birər,
Öpüşüb-görüşdülər.

Əsgər dedi, maşallah,
Dilbər boy atıb vallah.

Qorxur bu qız yenəmi,
Milçəyi görən kimi?

Ana deyir: – Yox, canım,
Mənim Dilbər ceyranım

Qorxmur daha milçəkdən,
Bir də belə demə sən.

Mindi Dilbərlə ana,
Gümüş rəngli maşına.

Bağlar qaldı arxada,
Dağlar qaldı arxada.

Qonaqlar deyə-gülə,
Gəlib çıxdı mənzilə.

Daşkəsən, gözəl şəhər,
Füsunkarsan nə qədər.

Dilbərin gülür üzü,
Orda, burdadır gözü.

Evdən xeyli kənarda,
Həyətdəki mağarda,

Tar, qaval dilə gəlir,
Mahnı səsi yüksəlir.

Dilbər qız da bir ara
Qoşulub uşaqlara,

Bu toyda əl-qol açır,
Bir az oynayıb qaçır.

Gəlib tapır ananı,
Onu sevən insanı.

Deyir: – Qatarda gələn
O milçəyi gördüm mən.

Toxanada uçurdu,
Məni görən tək durdu.

Baxdı, baxdı üzümə,
Göz gəzdirdi gözümə.

Gördü qorxmuram ondan,
Keçib gəldim yanından.

Gülümsədi gənc ana,
Basdı qızı bağrına.

Bax, belə olsun, – dedi,
Qorxma heç şeydən, – dedi.

Qoy sənə deməsinlər,
Milçəkdən qorxan Dilbər.

16.10.2010

NƏVƏLƏRİN SÖHBƏTİ

– Nənəmizin ad gündür, ay Murad,
Bu gün onun şad gündür, ay Murad.
Əlli yaşı tamam olur bilginən,
Sən də sevin, sən də şadlan, gülgünən.
Ah nə yaxşı, gedib deyim anama,
Nərminəyə – o mehriban xalama.

– Hamı bilir, gəlir indi Meri də,
Səbinəylə, Gülnarəylə bir yerdə.

– Ay Rafael, əsil bayram olacaq,
Deməmisən bunu mənə sən ancaq.

– Balacasan nə söyləyim sənə mən,
Tumanını çəkə-çəkə gəzirsən.
Bir də hər gün ağlayırsan aramsız,
Dayanmırısan bir dəqiqə anamsız.
İndi nənəm xına yaxır əlinə,
Əl gəzdirir saçlarına, telinə.
Gedib dərim bağ-bağçadan gül-çiçək,
Təbrik edim ad gününü görən tək.

– Bu lap yaxşı, dər mənim də adımdan,
Dəstə bağla çıxartma ha, yadından.
Gül dərməyə getdi bağa Rafael,
Baxdı sola, baxdı sağa Rafael.
Murad isə, “nə-nə, nə-nə” elədi,
Tumanını çəkib nəsə söylədi.

Fevral, 2011,
Münhen şəhəri

AXTARIŞ

(Üç şəkildə nağıl pyes)

İştirak edirlər:

1. Apançı
2. Fatma nənə
3. Banu ana
4. İsaq
5. Çiçək
6. Bahar
7. Falçı
8. I Qız
9. II Qız

BİRİNCİ ŞƏKİL

Aparıcı pərdənin qabağına çıxır.

Aparıcı: Gəncəbasar diyarında,
Kür çayının kənarında,
Balaca bir şəhər vardı,
Xeyli insan yaşayardı.
Minarəli bu şəhərdə,
Bağ-bağatlı belə yerdə
Gözəl idi yayı, qışı,
Çox olmazdı qar, yağışı.
Ancaq əsən küləkləri
İncidərdi ürəkləri.
Çox vurardı xalqa ziyan,
Danışardı hamı ondan.
Vardı burda bir ailə,
Yaşayırdı çətinliklə.
Şıltaq idi əsən yel tək
Evin kiçik qızı Çiçək.
Gələn kimi yemək adı,
O, aradan tez çıxardı.
Gizlənərdi orda-burda,
Axtarardı ana-ata.
Ariq idi ancaq bir az,
Gözəl, göyçək bu qızçıqaz.
Ay uşaqlar, gəlin görək,
Haradadır indi Çiçək?

Aparıcı gedir, yavaş-yavaş pərdə açılır.

*Kiçik bir ev. Evin bir tərəfində taxt qoyulmuşdu.
Otağın bir tərəfində isə yerə palaz salınmış və
döşəkcələr nəzərə çarpır. Fatma nənə evi qaydaya
salır.*

Fatma nənə (öz-özünə):

Nə olubdu, Fatma nənə,
Neçə gündür bilməm sənə?
Gah tutulur əl-ayağın,
Gah da əsir dil-dodağın.
Yorulursan iş görəndə,
Ev-eşiyi süpürəndə.
Yəqin sənə soyuq dəyib,
Belini də fələk əyib.

(Taxt üstündə oturur)

Ah, bəlkə də qocalıram,
Bir yandan da nəvəm Çiçək,
İştahadan kəsilərək
Arıqlayır gündən-günə,
Fikir vermir öz-özünə.

(Çiçək tövşüyə-tövşüyə otağa daxil olur).

Çiçək: Nənə, tapşır bu İsağa,
Qoymur məni oynamağa.

(Fatma nənə Çiçəyin əlindən tutub taxtin yanına gətirir).

Deyir, get ye çörəyini,
Gözətləyir nənə səni.

Fatma nənə: Otur görüm, nənə qurban,
Yoruldun ki, oynamaqdan.
Bir az ələ al özünü,
Gedək yuyum əl-üzünü.

Çörəyini ye, hala gəl,
Yaxşı-yaxşı otur, dincəl.
Eh, ay nənə, qarnım toxdu,
Yeməyə heç halim yoxdu.
Gedib gəzim qoy bir az da,
Özüm üçün mən bayırda.

(Çiçək qaçıb gedir. Külək əsib pəncərəni taybatay açır. Fatma nənə gedib pəncərəni bağlayır).

Fatma nənə: Yenə qaçıb getdi Çiçək,
Məni bihal etdi Çiçək.

(Az pauza)

Bir yandan əsən külək,
Bağ-bağçada gəzən külək
Divan tutar indi yenə,
Şəhərin hər tərefinə.
Qoy çağırıım uşaqları,
İsaq ilə mən Baharı.
Qızı tapıb gətirsinlər,
Yoxsa ona soyuq dəyər.

(Fatma nənə İsaq ilə Baharı səsləyir. Bir azdan sonra onların hər ikisi gəlir).

İsaq: Eşidirəm, buyur, nənə,
Müntəzirəm hər sözünə.

Fatma nənə: Get bu saat Baharla bir,
Çiçəyi tap, evə gətir.

Bahar: Həyətdəydi bir az qabaq,
Gedək onu tapaq, İsaq.

Fatma nənə: Nənə alsın qadanızı,
Tez axtarıb tapın qızı.
Qan-qan deyir çöldə külək,
Ulayır ac canavar tək.

Bahar: Gəl narahat olma belə,
Qayıdarıq Çiçək ilə.

(Bahar ilə İsaq çıxır. İşıq sönüb-yanır).

Fatma nənə: Harda qaldı uşaqlarım,
İgidlərim, qoçaqlarım.
İndiyədək gəlmədilər,
Didir məni qüssə, kədər.
Yoxsa Allah eyləməmiş,
Başlarına gəlib bir iş...

(Banu ana təlaş içinde daxil olur).

Banu ana: Ana, İsaq ilə Bahar
Hər tərəfi axtarıblar.
Yoxa çıxıb Çiçək balam,
Gözəl balam, göyçək balam.

Fatma nənə: Qızım, sən nə danışırsan,
İndi qəmdən ölsün anan?

(Bahar ilə İsaq daxil olur).

Bahar: (ağlaya-aglaya)
Gəzdik ev-ev, həyət-həyət,
Küçələrə etdik diqqət.
Heç bir yerdə yoxdur Çiçək.

İsaq: Qonşumuzun oğlu Qəşəng,
Dedi bir az bundan əvvəl
Alıb getdi bacını yel.

Banu ana: Vay, vay, anan ölsün, bala,
Saldı bizi yaman hala.
Axşam işdən dönən zaman
Öldürəcək məni Qurban.
Belə ariq olmasaydın,
Yeməyindən qalmasaydın,
Səni külək aparmazdı,
Evdə şivən qoparmazdıq.
Yeməməyin bu da sonu...

Fatma nənə: (dizinə döyə-döyə)
Quş kimiydi qızın, Banu,
Əsən külək onun üçün
Alıb onu getdi bu gün.
Ariq olmaq bəla imiş,
Başa xəta gətirəmiş.

(Az pauza)

Yalan yoxdur bu sözümdə,
Günahkaram mən özüm də.
Gəlmış idi evə bayaq,
Nənə, qoymur dedi İsaq.
Oynayım mən toplan ilə,
Sonra qaçıb getdi çölə.
Düzü qızı gərək həmən,
Qoymayaydım çıxsın evdən.

Banu ana: Axı hardan biləydin ki,
Külək indi əsən təki.
Aparacaq onu ana,
Qalacağıq yana-yana.
Bayırda çıx, oğlum, İsaq,
Külək yenə əsirmi bax.

(*İsaq çıxır. Bir az sonra qayıdır*).

Durur daha əsmir külək,
Bağ-bağçanı gəzmir külək.
Ancaq ana, deyim sənə,
Həyət qalib yaman günə.
Yerə yixib ağacları,
Uçurdubdu daş-divarı.
It də yoxdur zəncirində,
Var-gəl etmir öz yerində.

Banu ana: (Fatma nənəyə)
Zaman keçir, anacan bil,
Dayanmağın vaxtı deyil.
Getsin İsaq ilə Bahar,
Hər tərəfi axtarsınlar.
Tapılmasa Çiçək əgər,
Kəndlərə də qoy getsinlər.

Fatma nənə: Qoy getsinlər, nə deyirəm,
Yanır dərddən, qəmdən sinəm.

Bahar: Ağlamaqdan şışib başım,
Gedim yola hazırlaşım.

(*Bahar getmək istəyir. İsaq mane olur*).

İsaq: Ayaq saxla, getmə, dayan,
Burada qal sən, Baharcan.
Gedəcəyəm özüm təkçə,
Gəzəcəyəm küçə-küçə.
Girəcəyəm həyətlərə,
Baş vuracam hər bir yerə.
Keçəcəyəm dağ-dərədən,
Tapacağam Çiçəyi mən.

Fatma nənə: Isaq bala doğru deyir,
Get, bala, uğruna xeyir.

PƏRDƏ

İKİNCİ ŞƏKİL

Aparıcı pərdə qabağına çıxır.

Aparıcı:

Elə o gün
Isaq yola
çıxdı tək.
Əvvəl-əvvəl
küçələrdən
keçərək,
Bir-bir gəlib-
gedənlərdən
sorusdu.
Öz yoluyla
ötənlərdən
sorusdu.
Girib-çıxdı
neçə-neçə
həyətə,
Tutdu hətta
uşaqları
söhbətə.

Xəbər verən
tapılmadı
Çiçəkdən,
Bir ah qopdu
hər döyünən
ürəkdən.

Gördü şəhər
Yaman günə
qalıbdi,

Duman gəlib
hər tərəfi
alıbdı.

Hər tin başı
Yerə düşüb
ağaclar,
Daş-kəsəkdir
Yollar, izlər,
yamaclar.

Həyətlərdən
gəlir hay-küy
səsləri,
Əldən düşdü
Dolaşmaqdan
şəhəri.

İsaq bala
düşdü fikrə
xəyalə,
Gəlib çıxdı
Bir günəşli
mahala.

*Aparıcı gedir. Bir az sonra İsaq çiynində heybə
yavaş-yavaş gəlib pərdənin qabağından keçir. Pərdə
açılır.*

*Yaşılığa bürünmüş bir kəndin panaraması
görünür. Bulaq başı. Qız-gelinlər bulaqdan su
aparmaq üçün növbəyə dayanıblar. İsaq çiynində
heybə gəlir.*

İsaq: Bir qab su verin,
A qızlar, mənə.
Gəlsin ürəyim
Bir az yerinə.
Xeyli müddətdir
Bu yollardayam.

(Qızların biri ona bir qab su verir).

Bacım itibdi,
İntizardayam.

I Qız: Qardaş, nə dedin,
İtibdi bacın?
Evdən-eşikdən
Gedibdi bacın?

II Qız: Yəqin kiməsə
Qoşulub gedib.
Sevib birini,
Baş alıb gedib.

İsaq: Siz nə deyirsiz,
Aman, a qızlar?!
Balacadır o,
Yeddi yaşı var.

I Qız: Onda nə üçün
Çıxıbdı yoxa?
Qaçıb-gedibdi
Göz baxa-baxa?

II Qız: Bəlkə bir iş var,
Onunçun qaçıb.

Azad bir quş tək
Qol-qanad açıb.

(Heybəsini çiynindən yerə qoyur).

İsaq: Yox, yox, a qızlar,
Siz deyən deyil.
Heç kimdən qaçıb,
Gizlənən deyil.
Dəcəl bir qızdır
Bu Çiçək bacım,
Çıxmaz heç yerə
Heç vaxt tək bacım.
Arıq bədəndi,
Bir qədər ancaq,
Yeyib-içməyir
Vaxtında uşaq.
Tez-tez yel əsir
Bizim şəhərdə,
Hər yeri gəzir
Bizim şəhərdə.
Alıb gedibdi
Çiçəyi külək,
Görən olubdu...

I Qız: Vay səni...

II Qız: Demək
Onun üçün sən
Düşmüsen çöle?
Gəlib çıxmışan
Bizim bu elə?

İsaq: Düz buyurursan,
Elədir ki, var.
Evdə anam da,
Nənəm də ağlar.
Ondan bir xəbər
Verən yox ancaq,
Dərd, qəm əlində
Qalmışam dustaq.
Bilmirəm necə
Qayıdım geri,
Sakit eyləyim
Evdəkiləri.

I Qız: Qüssə, qəm yemə,
Qardaş, bu qədər.
Əlbət Çiçək qız
Geriye dönər.
İlişib-qalıb
hardasa yeqin.

II Qız: Ha, ha! Nə deyim,
Sözünə sənin.
İlişib qalsa
Kol-kosda əgər,
Yeməzmi onu
Çöldə vəhşilər?

(Qız fikirləşə-fikirləşə gəzişir).

I Qız: Qonşumuzda var
Qaraçı qarı,
Hər işə baxan
Bir falçı qarı.
Qoy su götürüm

Gedək yanına,
Açıb dərdini
Danış sən ona.

II Qız: Doğru deyirsən,
 Buna yox sözüm.
 Gedək bir yerdə,
 Danışım özüm.
 Odur özü də
 Gəlib bulağa,
 Saxsı cürdəkdə
 Su aparmağa.

(Falçı gəlir).

Falçı: Salam, a qızlar,
 Dərdiniz mənə.

(Gətirdiyi qabı I qızə uzadır).

Doldurub bunu,
Verin siz mənə.

(Gözü lsağa sataşır).

Bu oğlan kimdir,
Nə gəzir burda?

II Qız: Qonaqdır, nənə,
 Yaşar uzaqda.
 Sizlə işi var,
 Düşübdü dara.

(Falçı lsağa əlini uzadır)

Falçı: Xoş gəldin, bala,
Sən buralara.

(Isaq ağızını açıb danışmaq istəyir. II qız mane olur).

I Qız: Belədir, nənə,
Bu Isaq ki var...

II Qız: Qoy mən danışım,
Sən dayan, Dinar.
Isaq yaşayan
Sarayabadda
Güclü küləklər
Əsir hər ayda.
Hay-həşir ilə
Əsən küləklər
Alıb Çiçəyi
Gedib bu səhər.

Falçı: Kimdir bu Çiçək?
Bilmədim ancaq.

I Qız: Bacı-qardaşdı
Çiçəklə Isaq.

Falçı: Aydındı, ay qız,
Danışma, dayan.

(Isağ)
Ver sağ əlini,
Eşit, balacan,
Hadi-hidi hardasan,
Hansı toy-mağardasan?

Hoppan, tullan, durma gəl,
Çox özünü yorma gəl.
Dağ, dərədir, quyudu,
Yel babanın toyudu.
Bir qızvardı orada,
Tapsan gətir onu da.
Yapış əlindənancaq,
Axtarır qızı İsaq.

(*Falçı üç dəfə özünü silkələyir. Sonra bir qab su istəyir. Ona su verirlər. O, əli ilə oğlanın üzünə su səpələyir*).

Şükür olsun xudaya,
İşlər düşür qaydaya.
Ariq bir qız görünür,
Durur yalqız
Görünür.
Qorxur yazıq qızçıqaz,
Rəngi də qaçıb bir az.

İsaq (sevinə-sevinə):

Odur, Çiçək bacımdır,
Gözel-göyçək bacımdır.
Hardadır o, sən Allah,
Eylə məni gəl agah.

Falçı: Sus, sus, danışmaq olmaz,
Səbir elə, 1öz bir az,
Şıltaq qıza oxşayır,
Ağlamağa başlayır.
Qaçır yemək görəndə,
Hər çay-çörək görəndə.

Ona görə arıqdı,
Işı belə fırıqdı.
Olma əsla nigarən,
Salamatdı Çiçəkcan.
Bu gün külək əsəcək,
Özü üçün gəzəcək.
Qoparacaq hay-həşir,
Gün batacaq arabir.
Sonra yağış yağacaq,
Dərhal kəsəcək ancaq.
Onda külək Çiçəyi
O gözəli, göyçəyi
Alıb gələcək geri,
Şad edəcək sizləri.

İsaq: Çox sağ ol, falçı ana,
Dönüm sənin başına.

Falçı: Dayan, tələsmə, oğlan,
Sözümü kəsmə, oğlan.
Nə deyirəm qulaq as,
Heç cür gecikmək olmaz.
Bu dəqiqə düş yola,
Gedə-gedə bax sola.
İki at görəcəksən,
Atıl min birinə sən.
Çap düz Sarayabada,
Yolda durma bir an da.
Külək başlasa əgər,
Atı yolundan eylər.
Düşərsən qeylü-qala,
Durma, tələs, ay bala.

(Qızlar sevinirlər)

I Qız: Falçı nənə sağ olsun,

II Qız: Kef-damağı çağ olsun.

(Az pauza)

Görüm yüz yaşa, nənə,
Allah yar olsun sənə.

İsaq: Gəlsən Sarayabada
Çiçəyi də sal yada.
Qalginən bizdə qonaq,
Qulluğunda dayanaq.

(Üzünü qızlara tutur):

Siz də var olun, qızlar,
Bəxtiyar olun, qızlar.

I Qız: Bizi unutma sən də,
Yad et yeri gələndə.

(Isaq heybəsini götürüb yavaş-yavaş səhnə-dən çıxır).

PƏRDƏ

ÜÇÜNCÜ ŞƏKİL

Yenə Çiçəkgilin evi. Fatma nənə taxt üstündə oturub. Bahar bir stekanda ona çay getirir. Banu ana daxil olur.

Banu ana: Çiçəyimdən, gülümdən
Bir xəbər yoxmu, ana?

Fatma nənə: Yox, ay bala, xəbər yox,
Qalmışam yana-yana.
Qonşu Əsmət nənə də
Yanımdayıdı bayaqdan,
Dedi, xəbər çıxacaq
İndilərdə uşaqdan.
Düzü onun sözünə
Gəlməyir inanmağım,
Nəzir-niyaz demişəm,
Gəlib çıxsa uşağım.

Banu ana: Mən də oldum şəhərdə,
Soruşdum çox adamdan.
Xəbər verən olmadı
Mənim əziz balamdan.

(Fikirli-fikirli gəzir).

İç, ay ana, çayını,
Bunca üzmə özünü.
Daim dikmə qapıya
Gəl bu qədər gözünü.
Allah-taala olarsa
Dayağımız, anacan,
Gəlib çıxacaq Çiçək.

Fatma nənə: Qızım, nə vaxt, nə zaman?
Məndə inam qalmayıb,
Bu dünyanın işinə.
Mat-məəttəl qalmışam
Zamanın gərdişinə.
Birini yerə vurur,
Qaldırır o bırsını.
Kasib-kusubun üstə
Tökür yalnız hırsını.

(Qapının döyülmək səsi eşidilir).

Bahar: Kimsə döyür qapını,
Görən kimdir bu vaxtı?

(Çıxır).

Banu ana: Gəlib çıxmır İsaq da,
Görəsən harda qaldı?
Daha hava qaraldı.
Xeyli keçir axşamdan,
Bir xəbər-zad çıxayıdı
Barı İsaq balamdan.
Nahaq qoyduq tək getdi
Bu çöllərə uşağı.

(Bahar sevincək daxil olur).

Bahar: İsaq gəldi, ay nənə,
Gülür qaşı-qabağı.

(Banu ana və Fatma nənə qapıya sarı gedirlər).

Çiçəksizdi o ancaq,
Sordum, bir söz demədi.

Fatma nənə: Bəs hanı onun özü?

Bahar: Səbr et, o, gəlir indi,
Əl-üzünü yumağa
Getdi, yorğundu yaman,
Durum bir çay düzəldim,
Gəlibdi uzaq yoldan.

(Isaq daxil olur).

Banu ana: Anan qurban boyuna,
Nə xəbər var Çiçəkdən?
Şan-şan oldu bağrimiz,
Öldük fikir etməkdən.
Danış, harada oldun,
Bir şey bildinmi barı?

Fatma nənə: Yoxsa boş yerə getdin,
Ölçdün-biçdin yolları.
Sən də zülm etmə bize,
Aç ağızını danış gel.

İsaq: Səbrin olsun, ay nənə,
Şəhərdə oldum əvvəl.
Sonra düşdüm kəndlərə,
Dayanmadım bir an da.
Gəlib çıxdım axırda
Gözəl Sarayabada.
Kənd nə kənd, başdan-başa
Hər yanı gül-çiçəkdi,
Qızları bir-birindən
Gülərzdü, qəşəngdi.

Fatma nənə: Eh, ay bala, Çiçəkdən –
Ondan danış bizə sən.
Soxma gözəl qızları
Əvvəl-əvvəl gözə sən.

Bahar: Danış, bacımdan danış,
Xəbər tutu bildinmi?

İsaq: Şəhərdə gəzənlərdən
Sordum, gördümsə kimi,
Gördüm deyən olmadı,
Məni məyus etdilər...
Qızlar gördüm bulaqda,
İmdadıma yetdilər.
Bir qab su da içdim mən
Əllərindən onların.
Unutmaram heç zaman
Gülsənəmi, Dinarı.

Banu ana: Bu nədir, İsaq bala,
Qızlar, qızlar deyirsən?
Çiçək qalıb bir yana
Onlardan söyləyirsən?!

İsaq: Qızlar tanış eylədi
Məni bir falçı ilə.
Arvad baxdı üzümə
Əlimi aldı ələ.

Banu ana: Aha, sən bundan danış,
Nə dedi falçı sənə?

İsaq: Dinar dedi qulaq as,
Falçının hər sözünə,
Odur Sarayabadın
Ən baş bilən falçısı.

Bahar: Yenə Gülsənəm, Dinar...
(Isaq onun sözünü kəsir).

İsaq: Onlar olmasa idi,
Mən əliboş gələrdim.
Daha da çoxalardı
Hər an, hər saat dərdim.
Qızlar olmasa idi,
Kim bilir harda idim.
Keçib dağdan, dərədən,
Hələ də yol gəlirdim

Bahar: Yoxsa, ata, eşşeyə,
Minib gəlmisən, qardaş?

İsaq: Elədir, ata minib,
Çapıb gəlmışəm birbaş.
At nə at! Qanad açıb,
Elə bil ki, uçurdu,
O, yol boyu yorulub,
Nə dayandı, nə durdu.
Falçı tez-tez deyirdi,
Bir azdan yel əsəcək,
Gəncəbasar elinin
Hər yerində gəzəcək.
Yenə ziyan vuracaq
Həyətlərə, evlərə.
Gətirəcək Çiçəyi
Apardığı o yerə.

(Banu ana İsağı öpür).

Banu ana: Sağ olasan, ay oğul,
Bayaqdan de sən bunu,
Basacağam bağrıma
Yenə, ay Allah, onu.

Fatma nənə: Şad olasan, İsağım,
Dönüm başına sənin.
Qoy bir durum oynayım,
Bir az qarşında sənin.

(Şən bir oyun havası eşidilir. Fatma nənə durub oynayır. Bahar da nənəsinə qoşulur).

Allaha şükür Çiçək
Sağ və salamat imiş.

Bahar: Qəlbimiz nahaq yerə
Belə narahat imiş,
Hardasan gəl çıx, bacım,
Darıxmışam səninçün,
Qüssə, kədər içində
Dolaşmışam bütün gün.

(Siddətlə əsən küləyin səsi gəlir).

İsaq: Aha, külək başladı,
Dağıdacaq hər yeri,
Gətirəcək bacımı
İnşallah ki, o geri.
Deyəsən bütün işlər
Falçı deyəntək olur.

(Bahara)

Pəncərəni yaxşı ört,
Külək otağa dolur.

(Bahar durub pəncərəni bağlayır. Fatma nənə əllərini göyə qaldırır).

Fatma nənə: Yeri-göyü yaradan,
Ulu Allahım mənim,
Çiçəyi qaytar geri,
Sən ol pənahım mənim.
Qüdrətinin önündə
Baş əyir Fatma nənə,
Ümidim bir sənədir,
Sözüm yox özgəsinə.

(Qapı arxasından ağlamaq səsi gəlir).

Banu ana: Ağlayır çöldə kimsə,
Birdən Çiçək olar, ha!
İsaq, dur çıx bayırı,
Səbrim tükənib daha.

(İsaq çıxır).

Bahar: Çiçək bacım olsayıdı,
Ay Allah, bu ağlayan,
Dərdim, qəmim olmazdı
Daha heç vaxt, heç zaman.

(İsaq Çiçək ilə daxil olur).

Fatma nənə: Ay sənə qurban olum,
Haralarda qalmışan?

(Yaxınlaşış Çiçəyi qucağına alıb üzündən öpür).

Bizi dərdin, qüssənin
Yedəyinə salmışan.

Banu ana: Ağlama, canım, gözüm,
Özünə gəl, ağlama.
Ah, anan ölsün sənin,
Qəlbimizi dağlama.
Bu nə görkəmdir səndə?
Qapqaradır üst-başın.
Axtarmaqdan yorulub
Bu gün səni qardaşın.
Qızım, yeyib-içsəydin
Vaxtlı-vaxtında əgər,
Alıb getməzdi səni
Uzaqlara küləklər.

Fatma nənə: Bilirəm ki, çıxmazsan
Daha heç zaman çölə.

(Çiçək göz yaşını silə-silə)

Çiçək: Düz deyirsən, nənəcan,
Eşidərəm sizi mən.
Yemək verin acmışam,
Taqətim yoxdur daha.

Banu ana: Qızım yemək istəyir,
Şükür olsun Allaha.
Əl-üzünü yuyum gəl,
Otur ye çörəyini.

Bahar: Yaxşı ki, uğur ilə
Axtarış gəldi başa.
Yaşa, İsaq qardaşım,
Görüm səni yüz yaşa!

(Banu ana Çiçəyin əlindən tutub pərdənin qabağına gətirir).

Banu ana: Baxmasanız, uşaqlar,
Böyüklerin sözünə,
Yoxsa siz də Çiçək tək
Düşərsiz belə günə.

PƏRDƏ

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Ön söz əvəzi (Musa Ələkbərli)..... 3

ŞEİRLƏR

Əlvan çiçək.....	7
Yaxşı nəvə.....	8
Çörək ətri.....	10
Ana laylası.....	12
Sənsən nənə.....	14
Rafael gəlir.....	16
Atalar deyib.....	18
Yaxşı yol dedi.....	20
Verəcəyəm ona.....	22
Nənələrin söhbəti.....	24
Qızım qızlar içində.....	26
Verdi payını.....	27
Oynayım mən.....	29
Muradın dovşanları.....	30
Sıxım əlini.....	32
Azərbaycan bayrağı.....	33
Gözün olaram.....	34
Sürüb qaçarsan.....	35
Sızsız olmasın.....	36
Get oyna.....	39
Bizim bağça həkimi.....	41
Harda gözəlləşmişən.....	43
Qarşılıdı Vüsali.....	45
Gəlib çıxdı.....	47
Yaxşı olar.....	49
Nağıl baba.....	52
Qızıl payız.....	55
Əsgər gedərəm.....	57
Get gör gözünlə	58

Öyrədərsən məni.....	60
Tami və Sani.....	61
Oğuzum.....	62
Qanına batacaq.....	63
Kimi aparardı.....	68
Az qalmışdı.....	69
Verə bilmərəm.....	71
Yaxın olaq.....	72
Oynasın həyətdə.....	74
Gəncə torpağı.....	76
Razi qalarsan.....	77
Səndən inciyər.....	78
Bakı.....	79
Çağıranda bildim.....	81
Qulu və Pirqulu.....	82
Sabah gələrsiz.....	83
Salam göndərim.....	85
Küsülü qalmasınlar.....	86
Qüvvətli olmaq.....	87
Qayıtmaz dala.....	88
Pis görür gözüm.....	90
Çəkərdim sənə.....	91
Bəxş etdi aləmi.....	93
Baş qosma.....	95
Milçəkdən qorxan Dilbər.....	97
Nəvələrin söhbəti.....	104
AXTARIŞ (3 şəkildə nağıl pyes).....	105

SİMAX ŞEYDA

Qızım qızlar içində

(Şeirlər və pyes)

Nəşriyyatın direktoru: Musa Ələkbərli

Korrektoru: Aygün Əsgərova

Operatoru və

kompüter tərtibatçısı: Pərvanə Məmmədova

Yığıılmağa verilmiş: 27.04.2011

Çapa imzalanmış: 02.05.2011

Nəşrin formatı: 84x108 1/32

Həcmi: 8,5 ç.v.

Sayı: 300

«ŞUR» nəşriyyatı

Bakı, Xaqqani 19.

0050 545 29 44

498 69 48

СИМАХ ШЕЈДА

**ГЫЗЫМ ГЫЗЛАР
ИЧИНДЭ**

Бакы-2011

Редактору: Муса Эләкбәрли

Симах Шејда, “Гызым гызлар ичиндә”

Бакы, «ШУР» 2011, сәh- 272

«Гызым гызлар ичиндә» китабы истедадлы Азәрбајҹан шаири Симах Шејданын сајча он дөггүзүнчү, ушаглар учун исә сәккизинчи китабыдыр. Бурада шаирин 2010-чу илдә јазылмыш шеирләри вә “Ахтарыш” пјеси верилмишdir.

Кичик вә орта нәсил ушаглар учун нәзәрә алынан бу шеирләр инанырыг ки, охучуларын хошуна кәләмәкдир.

83.3 AZ (2)

Ш $\frac{4702600000}{(032 - 05)}$ 01-11

© Симах Шејда, 2011

ӨН СӨЗ ӘВӘЗИ

Әзиз балалар! Сизин үчүн бу китабы јазан Симах Шејданы сиз лап чохдан таныңырсыныз. О, гырх илдән артыгдыр *ki*, јазыб-јарадыр. Азәрбајчанымызын һәр јериндә танынан, севилән бир шаирдир.

Симах Шејданын бу ил 75 јашы тамам олур. Хејли гочалыб, анчаг үраји қәнчлик һәвәси шла дөјүнүр. Сизә олан бөјүк севкиси ону јорулмага, хәстәликләрә тәслим олмага гојмур. О, өмрүн кечән һәр аныны гәнимәт билир, сиздән өтрут мәнзум пјесләр, јени мараглы шеирләр јазмага сәрф едир. Симах баба ижирми шлән артыгдыр *ki*, Азәрбајчандан узагда јашајыр. Гүрбәт һавалы шеирләр, нәемәләр јазыр, охудугча тәсирләнир, көврәлирик. Һә, қәрәк ону да биләсиз *ki*, Симах баба мишлијәтчә дағ жәңүдисидир. Анчаг о, бизим торпагымызда дөгулуб, боја-баша чатыб. О, бурда бөјүйуб, аилә гуруб, ушагларыны да елә бурда бөјүдүб, тәрбијә еләјиб. Ширин-шәкәр дилимизи дә икинчи ана дили кими мәнимсәјиб. Онун Азәрбајчан дилинә севкиси, мәнәббәти дөгма Қәнчәмизин чинарлары тәк бој атыб, көjlәрә учалыб. Бәли, Симах баба өмрүнүн-күнүнүн хејли һиссәсини Низами јурдунда, гәдим Қәнчә шәңәриндә кечириб. Бу шәңәрин һәр гарышы, құчәси, дөңкәси она танышдыр, дөгмадыр. Шеир дилиндәки ширинлик, ахычылыг да Қәнчә шивәсинин, Қәнчә ләңчәсинин мүкафаты, һәдијјәсидир. Симах баба сонра Бакыја көчүб. Пајтахтымызда чалышыб, бурда јазыб-јарадыб. Сизин үчүн јаздығы китабларын бөјүк әксәрийәти Бакыда нәшр олунуб, јајылыб, унванларына чатдырылыб.

Симах баба һал-һазырда Алманијанын Мүніен шәңәриндә јашајыр. Лакин онун үрәji Азәрбајчана –

Бакыја, Кәнчәјә, Губаја вә саир шәләр вә рајонларымыза баглыбыр. О, Азәрбајчансыз јашаја билмир. Хәстә вә гоча олса да илдә ән азы ики дәфә дөгма Бакысына учур. Јаздыгы шеирләри гәзетләре, журналлара верир, китабларыны нашр етдириб јајыр. О, ғүрбәтдә дә бош дајанмыр, Азәрбајчан поэзијасындан нүмунәләр тарчумә едир, јәңуди дигиндә чап етдирир, чаңдаш Гарабаг дәрдимизи, керчәк Азәрбајчан һәгиәтләрини өз имканы дахилиндә јәңуди диги васитәси илә бүтүн дүңяјаја јајыр, өз огултуг борчуну јерина јетирир.

Симах баба ғүрбәтдә јашаса да, онун охумуларынын чох ىссәси, достларынын әксәрийјәти Азәрбајчандадыр. О, түкәнмәз сәнат еши, Вәтән севкиси илә бу торпага баглыбыр.

Әзиз балалар! “Гызымы гызлар ичиндә” Симах бабанын – Симах Шејданын сајча он дөггүзүнчү китабыдыр. Симах баба бу он дөггүз китабын јарысыны сезә һәср едib, ушаглар үчүн јазыб.

Бу китабда сез өзүнүзү көрәчәк, мараглы, ғарифәликләрлә долу күнләринизи, ајларынызы изләјәчәк, қанардан өзүнүзә-созүнүзә гулаг верәчәк, үүрбәчур ојунларыныза, әjlәнчаларинизә диггәт јетириәчәксиниз. Сиз бу китабы охудугча дөгма Вәтәниңизә, Бакыныза, Кәпчәниңә мәңәббәттүнiz, севкинiz даңа да артачаг, кировлугда галан Гарабагымызын азад олачагы күн үчүн бөյүjәчәксиниз.

Симах Шејда өзү бојда Азәрбајчан севкисидир. О, бизим ғүрбәтдә јеријән, қазән Азәрбајчанымыздыр. Кәлин она биринчи нөвбәдә мөңкәм чансаглыгы, сонра да бол-бол јарадычылыг угурлары арзулајыб да бу јени китабыны бирликдә охуја.

Муса Әләкбәрли

Шеирләр

ӘЛВАН ЧИЧӘК

Мүәллимләр күнүлүр.
Бу күнү көзләр һамы.
Сәһәр тездән дурмушам,
Тәбрик едим анамы.

Әvvәл-әvvәл јанашыб
Өпдүм ики үзүндән.
Бир дәстә чичәк вердим,
Сыхдым әлини шән-шән.

Нечә илдир мәктәбдә
Ишләјир о, һөрмәтлә.
Севир бүтүн ушаглар
Анамы мәһәббәтлә.

Зәһмәтинин бәһрәси
Ордени дә вар онун.
Јахасында күн кими
Алышыб јанар онун.

Балача гардашым да
Кәлди ана дејәрәк.
Верди она севинчлә
Бир дәстә әлван чичәк.

27.11.2010

JАХШЫ НӘВӘ

Баһар тәзә қәлмишди
Обалара, елләрә.
Құл-чичәйин әтрини
Jaмыш иди hәр јерә.

Кол дибиндән бир дәстә
Бәнөвшә јығды Лалә.
Бир аз сачына дүздү,
Бир аз да алды әлә.

Құлчан бала гышгырды:
– Сиз бајыра бахын бир.
Атылыб дүшә-дүшә,
Лалә-бәнөвшә қәлир.

Нәнә деди: – Aj бала,
Ачыг даныш биләк биз.
Лалә-Бәнөвшә кимдир,
Онунла нә ишимиз?

– Eh, aj нәнә, Лаләни
Танымырсан мәкәр сән?
Бәнөвшә дүзүб сача,
Лалә дејилми қәлән?

Һә, белә де Лаләни,
Дејирсәнми, aj Құлчан?
Ахыр ки, қәлиб чыхды,
Һарда имиш бу шејтан?

Сачларында бәнөвшә
Жахасында күл-чичәк.
Лалә кирди ичәри
Күлә-күлә, севинчәк.

Нәнә деди: – Баһары
Кәтирмисән евә сән.
Кәл бир өпүм үзүндән,
Сән нә јаҳшы нәвәсән.

10.11.2010

ЧӨРӘК ӘТРИ

Чөрәк жапыр тәндириң
Нәнәм бајагдан бәри.
Тутуб онун хош әтри
Һәр тәрәфи, һәр јери.

Күндәләри jaјараг
Жапыр тәндириң бир-бир.
Одун һәрәрәтиндә
Чөрәк арамла бишир.

Нәнәмин бу ишинә
Мат галмышам мән дүзү.
Элини һеч јандырмыр
Гызмар тәндириң көзү.

Бабам кирир бу заман
Дарвазадан ичәри.
Сөјләјир: бәрәкәтли
Олсун көрүм, ај Пәри!

Доггазын о башындан
Мәни тутубду әтри,
Исти чөрәклә јахшы
Тутур мотал пендирى.

Чагыр көзәл бир сүфре
Ачсынлар гыз-кәлинләр.
Бағчадан тәрхун дәриб
Кәтирсинләр бир гәдәр.

Бир финчан да жында
Ширэ версэн, пис олмаз.
Эхвалым жашылашар,
Ичэрэм үстдэн бир аз...

Чөрөк жапыр тэндирдэ
Нэнэм бајагдан бәри,
Һәјэтдән јола гәдәр
Jaылыбы хош этри.

05.12.2010

АНА ЛАЙЛАСЫ

Лај-лај чалыр
Ана кичик
оғлұна,
Құләр үзлү
ән сонбешік
оғлұна.

Дејир: – Лај-лај.
Жат, ај киши
гырығы,
Һәсрәтчәкән
көзләримин
ишиғы.

Јагыларын
әлиндәдир
Гарабағ,
Нечә илдир
Зәбт олунуб
Бу торпаг.

Бири кәлир,
Бири кедир
һәр дәфә,
Шириң-шириң
сөһбәт едир
һәр дәфә.

Бир нәтичә
Јохдур анчаг,
ортала.
Әлдән кедир

Ана торпаг
ортада.
Тез бөјүгб,
Боја-баша
Жеткинән,
Силаһ алыб,
Дүшмән үстә
Кеткинән.

Анан бахыб
һүнәринлә
өјүнсүн,
Вуран гәлби
Ешгин илә
Дөјүнсүн!

30.11.2010

СӘНСӘН НӘНӘ

Нәнәм даһа гочалыб,
Дүшүб әлдән-ајагдан.
Чыха билмир бајыра
Отурдуғу отагдан.

Чөрәјини, чајыны
Кәтирирәм мән өзүм.
Нәнәмин үстүндәдир
Іәр күн мәним бир көзүм.

Гашга инәк дә дејән
Нәнәми көрмәк истәр.
Онун үчүн мәләјир
Дәнә-дәнә сәһәрләр.

Нәнәм дејир: – Ај Улдуз,
Чај ич, тез је чөрәји;
Жығ сүфрәни, көзләјир
Кет сағ, бала инәји.

Сонра да ач һинини,
Дән вер тојуг-түчәјә.
Гапыны мөһкәм бағла,
Чыхмасынлар күчәјә.

Топлана да бир шеј вер,
Гој һүрмәсин бу гәдәр.
Ачдыр ахшамдан бәри,
Јәгин ки, јемәк истәр.

Дэрсинэ дэ фикир вер,
Улдуз гызым, сэн анчаг.
Кэрэк яхшы охусун,
Мэктэбэ кедэн ушаг.

Ишлэримин чохуну
Верирэм, күлүм, сэнэ.
Инди сэнсэн бу евдэ,
Мэним јеримдэ нэнэ.

22.11.2010

РАФАЕЛ ҚӘЛИР

Јарашыглы аты вар
Рафаелин тахтадан.
Минди бөјүк севинчлә
Атын белинә оғлан.

Сығаллады башыны,
Гамчыны алды әлә.
Бир, ики чәкди она,
Јери! – деди, тез елә!

Нәнәм көзләјир мәни –
Дүкана апарачаг.
Тар чалмаг өјрәнәчәм,
О мәнә тар алачаг.

Көрдү ки, тәрпәнмир ат,
Ңеч дәбәрмир јериндән.
Башлады агламаға,
Бу ат јеримир нәдән?!

– Ана, ана, ай ана,
Сән фикир вер бу ата?!
Истәмир ки, јериндән
Тәрпәнә, аддым ата!

– Ағыллы балам мәним,
Бас атын дүjmәсини,
Инди дүзәләр јола,
Ешидәрсән сәсини.

Ат тэрпэнди јериндэн,
Дүjmени басан кими.
Jох олду үрэjиндэн
Ушагын дэрди, гэми.

“Ура!” – деjэ гышгырды,
Гачын Гарател кэлир!
... Миниb онун белинэ,
Сизин Рафаел кэлир!

09.11.2010

АТАЛАР ДЕЛИБ...

Башаг^{*} жығды тарладан
Үч ушаг бир харала.
Јорулдум, әлдән дүшдүм, –
Деди Сәрдар Чамала.

Бир дә белә јерләрә
Мән үзүмү тутмарам.
Чәкдијим бу зәһмәти
Һеч заман унутмарам.

Һазыр буғда сатылыр
Базарларда, дүканды.
Ал апар сән раһатча
Үйгүтдүр дәјирманда.

Дәниз деди: – Һеч сәндән
Көзләмәздим буну мән.
Кедиб ала биләрәм
Дүкандан да уну мән.

Анчаг дүзкүн баша дүш,
Әзиз достум, сән мәни.
Гојмаг олмаз тарлада
Јердә галан бир дәни.

Буғда вардыр, дөвләттир,
Буғда һәјатдыр, һәјат.
Вәтән чөрәкли олса,
Басыла билмәз һеч вахт.

^{*} – *Башаг – Тахыл жыгымындан соңра јердә галан сүнбүлләр*

Онун үчүн зәһмәтдән
Кәрәк галмасын һеч кәс.
Аталар жаңышы дејиб:
Ишләмәјен дишләмәз.

06.12.2010

JАХШЫ JОЛ ДЕДИ

Һамыдан тез ојаныб
Бу күн Құлсевәр нәнә.
Мәктәбә қедәчәкдир
Гыз нәвәси Тәранә.

Әл-ајаға дүшүбдү
Арвад бајагдан бәри.
Гајдаја салыр бир-бир
Көрүләчәк ишләри.

Бир дәстә чичәк дәриб
Кәтириб о бағчадан.
Мәстан пишик дә дүшүб
Вар-кәл едир тахчадан.

Баба чыхды ирәли,
Бығларына чәкди әл.
Өпдү гызын үзүндән,
Көзүндән әvvәл-әvvәл.

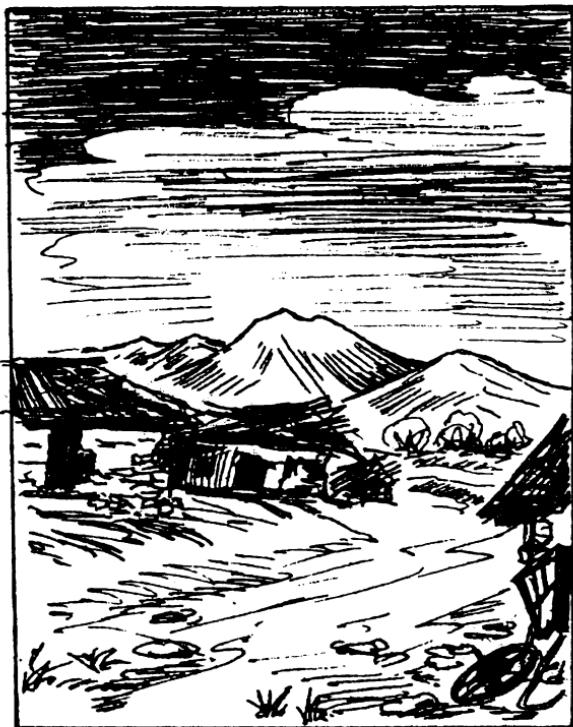
Кәлин деди, аj Тejмур,
Aj Мүшфиг, аj Фирузә.
Тәбрик един ушағы,
Илк дәфә кедир дәрсә.

Тәранәни араja
Алды евдә оланлар.
Бир-бир өпүб үзүндән,
Тәбрик етдиләр онлар.

Олду ғапы гоншудан
Тәбрикә дә кәләнләр.
Бири деди: – Тојуну
Көрәсән, ај Құлсевәр.

Шириңлик дә кәтириб,
Гонаг еjlәди нәнә.
Су да атды далынча,
Јахшы јол! – деди нәнә.

20.11.2010

ВЕРӘЧӘЛӘМ ОНА

Бәләкәдәдир
Рафаелин
гардашы,
Тез-тез аглар
төкәр ушаг
көз јашы.

Лај-лај чалыр
ана оғлу
Мурада,
Хош кәлмисән
Дејир сән бу
хәјата.

Шириң олсун
јухун көрүм
јат, бала!
Һәр арзуја,
һәр мурада
чат, бала!

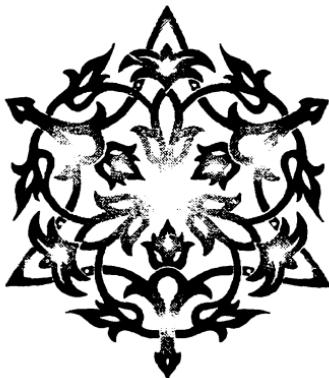
Анасына
белә деди
Рафаел:
Гардашыма
сөјлә деди,
Рафаел:

Агламасын
гој күндүзләр,
кечеләр,
Ахытмасын

көз жашыны
Бу гәдәр.

Евдә нә ки
ојунчағым
вар, ана,
һамысыны
верәчәjәm
Мән она.

11.01.2011

НЭНЭЛЭРИН СӨҮБЭТИ

— Ашыб-дашыр дөвлэтийн,
Сэн нэ варлы нэнэсэн.

— Бу нэ сөздүр, а гоншу,
Сөjlэjирсэн мэнэ сэн?

— Бир инэjим, үч кечим,
Евдэ бир мэстаний вар.
Нэjэтдэ дэ өзүмчүн
Кэzэн бир топланым вар.

Сэн бунлара вар-дөвлэт
Деjирсэнмиш, аj Фатма?
Сэни гынаjan олар,
Сус, бу сөзү агартма!

— Нэ дил билмэз арвадсан,
Белэ билмэздим сэни.
Нэ сохурсан көзүмэ
Инэjини, кечини.

Сэнин варын-дөвлэтийн
Он нэвэндир, он нэвэн!
Бир дэ огуулу, гызлы
Он бир нэфэр нэтичэн.

Бунлардан да гиjmэти
Бир шеj вармы нэjатда?
Варса буур де көрэk,
Биз дэ сахлаяж јадда.

– Һә, белә ачыг даныш,
Онлара гурбан олум.
Сәбинәјә, Меријә,
Күлнара гурбан олум.

Рафаелдир, Мураддыр
Көзләримин ишығы.
Јусиф илә Давиддир
Евимин јарашығы.

Һеч бир вара, даш-гаша
Дәјишмәрәм онлары.
Јер үзүнүн мәнәм ән
Хошбәхти, бәхтијары.

02.01.2011

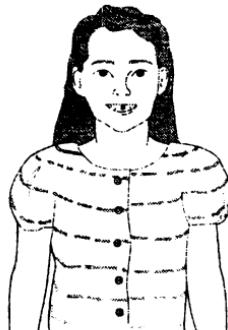
ГЫЗЫМ ГЫЗЛАР ИЧИНДЭ

Гызым гызлар ичиндэ
Бир гызыл құлә бәнзәр.
Гошууб ушаглара
Бағда, бағчада кәзәр.

Бир шән һава чалынча
Ојнајыр ширин-ширин.
Евин јарашығыдыр,
Бәзәјидир Қөјәрчин.

Отаглара, ејвана
Jaыланда хош сәси.
Һамымызын гәлбини
Исіндірир нәфәси.

Азалмасын евләрдән
Үрек аchan құлұшләр.
Онларын шән сәсилә
Дураг јухудан сәһәр.

03.12.2010

ВЕРДИ ПАЙЫНЫ

Ңејванханаја
кетмишәм дүнән
Бахдым марагла
Ңејванлара мән.

Көрдүм орада
Ики ајы да.
Вар-кәл едирди
Онлар һовузда.

Бири арабир
нәрилдәјирди.
Тез-тез башыны
Јерә әјирди.

Ңәрдән мајаллаг
Ашырды суда.
Дуруб јенидән
Гачырды суда.

О бири ајы,
Јекәпәр иди.
Ңәрдән рәгс едиб
Шән-шән қәзиреди.

Бир дә көрдүм ки,
Құләшир онлар.
Галиб кәлмәкчүн
Әлләшир онлар.

Балача ајы
Чэлд иди јаман.
Рэгиб доступна
Вермэди аман.

Жыхды јекәпэр
Бөյүк ајыны.
Верди јахшыча
Онун пајыны.

23.12.2010

OJNAJYIM MƏH

Бир күн нәнәм Рафаели
Көтүрөрек гучагына.
Өпүб гара қөзләриндән
Севинч илә деди она:

– Көзәл балам, надинчликдән
Әл чәкәсән даһа кәрәк.
Бу күн, сабаһ Аллаһ сәнә
Бир гардаш да қөндәрәчәк.

Даһа сәс-күj салмаг олмаз,
Кәрәк јатсын о вахтында.
Ојаг галса күсәр биздән,
Чыхыб кедәр ушаг онда.

– Жахши, нәнә, сакит-сакит
Отурагам, дурагам мән.
Истәмәрәм тез ојансын
О јухудан һәр күн еркән.

Онда тапшыр сұрсұн атам
Машыныны инди елә.
Гој кәтирсін гардашымы,
Ојнајым мән онун илә.

16.12.2010

МУРАДЫН ДОВШАНЛАРЫ

Вар Мурадын
Гара вә ағ
Довшаны.
Тұқып әк,
Узунгулаг
Довшаны.

Көк верәрди,
Бир дә кәләм
онлара,
Оларды о,
Тез-тез һәмдәм
онлара.

Бир күн көрдү
хејванларын
Jox налы,
Позулубдур
Жазыгларын
Әһвалы.

Оғланын да
үрајини
гәм алды,
Фикрә кетди
Ганы хејли
гаралды.

Jaхынлашыб
Әл апарды
гәфәсә.

Бурахды о,
HEELVANLARY
нэдэнсэ.

Азадлыга
чыхды гара,
Ағ довшан.
Севиндилэр,
шэнлэндилэр
Бир заман.

Мурадын да
Кетди гәми,
кәдәри,
Күлдү үзү,
ишигланды
көзләри.

02.01.2011

СЫХЫМ ЭЛИНИ

Гарабағ давасында
Вурушуб әмим мәним.
Галыб дүшмән әлиндә
Ана Вәтәним мәним.

Үч жара вар чанында,
Итириб бир голуну.
Гәһрәман бир әскәр тәк
Һамы таныјыр ону.

– Сән Аллаһ, ай Бәхтијар,
Бир аз даныш сән ондан.
Һарадарда вурушуб,
Әмин олуб гәһрәман?!

Гулаг ас сөзләримә,
Бәхтијар қәлди дилә.
Хочалыда вурушуб
Азғын дүшмәнләр илә.

– Аман Аллаһ, кишидә
Гүвәтә баҳ, құчә баҳ.
Гәһрәманлыг қөстәриб,
Дөјүш вахты нечә баҳ.

Гој бир дәстә құл алыб,
Жанына қедәк онун.
Бәрк-бәрк сыйхым әлини,
Бу Хочалы оғлунун.

19.10.2010

АЗӘРБАЙЧАН БАЈРАҒЫ

Вүгарлыды үчрәнкли
Азәрбајчан бајрағы.
Хош арзу, хош диләкли
Азәрбајчан бајрағы.

Зұлм евини јыхыбы,
Шимшәк кими чахыбы.
Азадлыға чыхыбы
Азәрбајчан бајрағы.

Аj, улдуз нишанлыды.
Шәрәфлиди, шанлыды.
Бөjүk адлы-санлыды
Азәрбајчан бајрағы.

Баш чәкир асимана,
Ишыг сачыр hәр jана.
Бахыр бүтүн чаһана
Азәрбајчан бајрағы.

Jолу сәадәт јолу,
Хошбәхтдир гызы, оғлу.
Гәлби мәһәббәт долу
Азәрбајчан бајрағы.

Декабр, 2010

КӨЗҮН ОЛАРАМ

Дүшүб јерә ејнәji
Сынды гоча нәнәнин.
Бабам деди: – Аj арвад,
Артды кәдәрин, гәмин.

Инди ејнәксиз сәнин
Ишин чәтиң олачаг.
– hә, hә, демә, аj киши,
Иш төкүлүб галачаг.

Ешилди бу сөһбәти
Мәктәбли гыз Сәбинә.
Деди: – Фикир еjlәmә,
Гүссә етмә, аj нәнә.

Сифариш еjlәjәrik
Сабаһдан тәзә ејнәk.
Бир, ики күн дөз, нәнә,
Еjlәrәm сәнә kөmәk.

Јетирәрәм јериңә
Олса нә сөзүн сәнин.
Тәрпәнмәрәм јанындан,
Оларам көзүн сәнин.

06.11.2010

СҮРҮБ ГАЧАРСАН

Бир күн ата
Машын алды
Оғлуна,
Гүввәт версин
Аллаһ деди
Голуна.

Орхан көрдү
Сүрә билмир
Машыны,
Кәдәрләниб
Јерә дикди
Башыны.

Сәрхан деди:
– Гој мән сүрүм,
Бахкинән,
Сонра сүкан
Архасында отур
Сән.

Додаг бүзүб
Орхан деди:
– Бир дајан.
Бирдән сүрүб
Машынымы
Гачарсан.

18.10.2010

СИЗСИЗ ОЛМАСЫН

Әкіз бачыјыг
Лалә илә мән.
Сәһв салыр бизи
Нәнәмиз Аjtәn.

Мәнә Жалә јох,
Лаләсән дејир.
Лаләјә исә
Жалә сөјләјир.

Дејирәм: – Нәнә,
Сәһв салма бизи.
Дүзкүн аյыр кәл
Бир-биримизи.

Дејир: – Гаданыз
Кәлсин нәнәјә.
Мәним үстүмә
Дүшүрсүз нијә?

Һәр ики бачы
Шириң сөзлүсүз.
Гара гашлысыз,
Ала көзлүсүз.

Јеришиниз бир,
Дурушунуз бир,
Сизи танымаг
Валлаh чәтиндир.

Чәнәниздәки
О гоша халлар,
Чашдырыр мәни,
Даим гыш, баһар.

Бир дә чан гызым,
Нә олар, һәрдән
Жаләни Лалә
чағыранда мән?!

– Истәмирәм мән
Бәнзәјим она,
Әлләри кирли
Чыхым бир јана.

Дура билмир о
Јухудан сәһәр,
Кедир мәктәбә
Һәр қүн биртәһәр.

Дишләрини дә
Јумур тәртәмиз,
Әкиз бачыјыг
Нә олсун ки биз.

– Қәл елә көзлә
Бахма бачына,
Гурбан олдугум
Бәнзәр лачына.

Инди дәјишиб
Лалә бүсбүтүн,
Көмәк еjlәјир
Мәнә бүтүн күн.

Кет еп бачыны,
Барыш онунла.
Гызыым, күл, севин,
Даныш онунла.

Сизсиз олмасын
Бир күнүм мәним,
Һәм айымсыныз,
Һәм күнүм мәним.

18.11.2010

КЕТ ОЈНА

Гоншумузда
Бир милис вар,
Бир милис,
Кизләнирик
һәр көрәндә
Ону биз.

Дејирләр ки,
Тәнбәлләри
Хошламыр,
Сәс-күj салан
Дәчәлләри
Хошламыр.

Бир күн мәни
Чагырды о.
Янына,
Горхуб мәндән
Гачма деди
Һеч жана.

Достам бүтүн
Ушагларла,
Аj оғул:
Дәрс охујан
Гочагларла,
Аj оғул!

Ојнајанда
Анчаг сәс-күj
Салмајын.

Һәр сөзү дә
Ејнинизә
Алмајын.

Дава-далаш
Кимә лазым,
Балалар.
Көрүб буну
Инчик дүшүр
халалар.

Она көрә
сакитлиji
көзләјин,
Бир-бириң
һөрмәт, иззәт
бәсләјин.

Мән дә севим
Сизи доғма
Балам тәk,
Ди кет ојна
Өзүн үчүн,
Аj Бабәk.

31.10.2010

БИЗИМ БАГЧА ҺӘКИМИ

Узун сачлы бир гыздыр
Бизим бағча һәкими.
Ағ халат қејинир о,
Иш үстә кәлән кими.

Меһрибандыр, әзиздир
Шириндир сөз-сәһбәти.
Һамымыза вар онун
Һәрмәти, мәһәббәти.

Биримиз хәстәләңсәк,
Тез дүшәр әл-ајаға.
Башлајар башымыза
Дәнмәjә, доланмаға.

Дава-дәрман дүзәлдиб,
Хәстәjә ичирдәр о.
Өлчәр һәрарәтини,
Һәjәчан кечирдәр о.

Анчаг һәkim халанын
Әлиндә иjnәси вар.
Горхуб-гачыр мәним тәk
Ону көрән ушаглар.

Онун үчүн hәр сәhәр
Јујурам әл-үзүмү,
Тәртәмиз сахлајырам
Һәмишә мән өзүмү.

Нэнэм дејир: – Бах белә,
Тәмизкар олсан экәр,
Хәстәлик гачар, оғлум,
Иjnә вурмаз һәкимләр.

29.06.2010

ҺАРДА КӨЗӘЛЛӘШМІСӘН

Дәлләк әми Гәшәмин
Сачларыны дүзәлтди.
Ана деди: – Aj Аллаh,
Балам нечә көзәлди.

Jaхын кәлиб нәнә дә
Ушаға салды нәзәр.
Үзүндән өпгүб деди:
– Йүнкүлләшдин бир гәдәр.

Түк өртмүшдү үзүнү,
Көрүнмүрдү гаш-көзүн.
Күзкүнүн габағында
Кет сачына бах өзүн.

Әл апарды башына
Гәшәм сәссиз-сәмирсиз.
Гышгырды бирдән-бирә:
– Сачларымы верин сиз.

Jәгин ki, дәлләк әми¹
Өзү үчүн сахлады.
Анасына сыйылды,
hөнкүр-hөнкүр ағлады.

Нәнә деди: – Aj Гәшәм,
Ағлама бир дур көрәк.
Дәлләк гырхдығы сачлар
Сәниң нәјинә кәрәк?

Көр нечә көзәл-көјчек
Бир оғлан олмусан, баҳ.
Атан ишдән кәләндә
Сәнә һејран олачаг.

Кет гошул ушаглара,
Құл, даныш, ојна шәнлән.
Көрән дејәчек, Гәшәм,
Һарда көзәлләшмисән?

20.11.2010

ГАРШЫЛАДЫ ВУСАЛЫ

Бир нәнә дајанмышды
Сөјкәнәрәк агача.
Әжилмишди гамәти,
Бир азча, бир балача.

Нә исә данышырды,
Дејирди өз-өзүнә.
Кәдәрлијди сифәти,
Гәм гонмушду үзүнә.

Нәнәнин бу һалыны
Көрдү мәктәбли Вұсал.
Јанашиб салам верди,
Тутду ондан һал-әһвал.

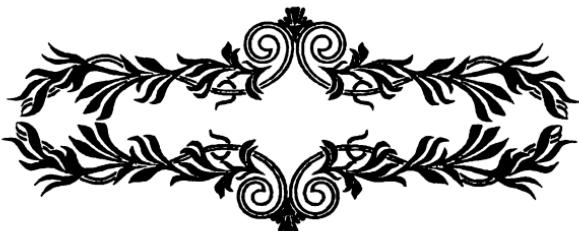
Нәнә деди: – Сөзүмә
Бахмајыр аягларым,
Јорулуб дајанмышам,
Кетмәјә јох гәрарым.

Бир дә әсам һардаса
Чыхыб галыб јадымдан,
Билмирәм нечә кедим
Евимә, нәнә гурбан.

Ушаг деди: – Тәрпәнмә,
Дајандығын јериндән.
Кедиб тапым әсаны,
Бу saat кәлирәм мән.

Оғлан кетди бир аздан
Қәлди әли әсалы,
Нәнә бөjүк севинчлә
Гаршылады Вұсалы.

29.11.2010

КӘЛИБ ЧЫХДЫ

Атасыны
чох истәјир
Рафаел,
Кеч кәләндә
қалсın дејир
Рафаел.

Ана дејир:
– Кәл јериндә
Узан, јат,
Кечә кечир,
Олма, оғлум,
нараһат.

Атан һарда
олса инди
кәләчәк,
Дејинәчәк
сәни ојаг
көрән тәк.

Сәнин кими
ширин-шәкәр
балалар,
Инди шириң
јухудадыр
һарда вар.

Кәл апарым
Жатағында
Узан сән.
Нағыл дејим,

Жум көзүнү
Жат шән-шән.

– Атамы чох
Истэјирэм
Мән ахы...
Бир аз сонра
Жуху тутду
Ушағы.

Ана ону
Узандырды
Жатагда.
Елә бу вахт
Кәлиб чыхды
Ата да.

21.11.2010

JАХШЫ ОЛАР

Чох севирәм нәнәми мән,
Көрмәмишәм ону анчаг.
Кефимизи сорур тез-тез
Евимизә зәнк вурааг.

Дејирәм бир кәл Бакыја,
Бир азча да биздә јаша.
Бир бах нечә дәјишибдир
Шәһәrimiz башдан-баша.

Нечә бағда, паркда олаг,
Булвара да чыхаг һәрдән.
Өзүн һејран галачагсан
Бу јерләри сән кәзәркән.

Тәзә-тәзә биналарын
Башы дәјир көј үзүнә.
Көрпүләр вар инанмазсан,
Бахсан әкәр өз көзүнә.

Пис олмазды бир гәдәр дә
Бузовнада галсан әкәр.
Атам көзәл бир бағ салыб
Кир нә мејвә истәсән дәр.

Нәнәм дејир: – Eh, aj огул,
Артыг даһа гочалмышам.
Нечә-нечә ишин-күчүн
Әлиндә мән тәк галмышам.

Бир мэктэбли Мөхрибандыр,
Анчаг мэнэ эл јетирэн.
Мағазая кедиб-кэлэн,
Габагыма чај қәтирэн.

Аз галмышды бабан, бала,
Сатсын “Марал” инәјими.
Әлләрими үзсүн ондан,
Јараласын үрәјими.

Нә јахшы ки, Мөхрибаным
Јалвар-јахар етди она.
Гојмады ки, боз инәјим
Гисмәт олсун башгасына.

Бир дә бабан гочалдыгча
Чох инчиدير, бала, мәни.
Гочалдыгча ушаглашыр,
Дана вермир јола мәни.

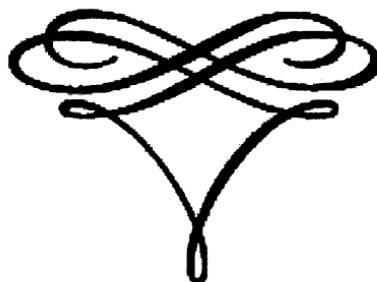
Јахшы олар анан илә
Бир кәләсиз кәндимизә,
Севинч, фәрәһ бәхш едәрсиз,
Эзизләрим, валлаһ бизә.

Тапшырам бир гара гоч
Кәсәр бабан сиз кәләндә.
Доланарам өзүм үчүн
Раһат-раһат евдә мән дә.

Гурбан сәнә, оғул бала,
Хаһиши еjlә кәл атана.
Зәһмәт чәкиб јајда сизи
Јола салсын бир бу јана...

Чох севирэм нэнэми мэн,
Көрмәмишем ону анчаг.
Кефимизи сорур тез-тез,
Евимизэ зэнк вурааг.

25.12.2010

НАҒЫЛ БАБА

Кәндимиздә
бир баба вар,
бир баба.
Сығмаз онун
өмүр јолу
китаба.

Гачагларла
вuruшубду
Оғузда,
Узун илләр
чобан олуб
колхозда.

Дава вахты
дүшүб ода –
алова,
Таганрогдан
кәлиб чыхыб
Лвова.

Варшавада
партизанлыг
ејләјиб,
Фашистләрин
башына од
әләјиб.

Анчаг дејим
сизэ сөзүн
дүзүнү,

Һәлә күмраһ
хисс еjlәjир
өзүнү.

Бир сазы вар
бабасындан
галыбы,
Мејлини о
телли саза
салыбы.

Хошлар ашыг
Әләскәри,
Әкбәри.
Аббасдан да
вардыр онун
хәбәри.

Бир дә вардыр
Нағыла бөjүk
һәвәси,
Беш гызы вар,
алты оғул
нәвәси.

Кәнддә она
Нағы баба
дејирләр.
Бәзиләри
Нағыл баба
дејирләр.

Ушаглары
тез-тез јығар

бир јерә,
Нағыл дејәр
онлар үчүн
һәр кәрә.

Һәр нағылчүн
севинәрләр
ушаглар.
Дејәрләр ки,
белә баба
һарда вар.

Балачалар
чөлдә ону
көрән тәк
Нағыл баба,
Нағыл баба
дејәрәк

Жүйрәрләр
габағына
бабанын.
Әл вурарлар
чомағына
бабанын.

08.11.2010

ГЫЗЫЛ ПАЛЫЗ

Пајыз кәлиб
Бағчалара,
бағлара.
Әл кәздиріб
мешеләрә,
дағлара.

Солуб рэнки
Чичекләрин,
күлләрин,
Јамачларын,
Дәрәләрин,
Чөлләрин.

Гушлар учуб
Дана исти
Јерләрә,
Дәстә-дәстә
Чыхыб онлар
сәфәрә.

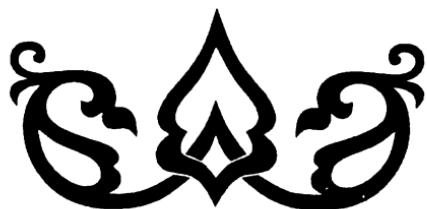
Саралыбы
Ағачларын
Јарпағы,
Әсән күләк
Бәзәр даши,
Торпағы.

Кәлиб-кедән
хәзәлләри
ајаглар,

Пајыз кәлиб
пышылдашар
додаглар.

Тәбиәтин
Инди хәзан
Вахтыдыр,
Жарпагларын
Хына јахан
Вахтыдыр.

20.10.2010

ЭСКЭР КЕДЭРЭМ

Эскэрликдэн гајыдыб
Бөјүк гардашым Хэзэр.
Дејиб-күлүр бајагдан
Севинир евдәкиләр.

Кэлиб-кедэн олачаг,
Анам буну анлајыр.
Мурад бабам гоч кәсиб,
Һәјэтдә саһманлајыр.

Нәнәм дә, бачым илә
Чөрәк јапыр тәндирдә.
Итимиз дә һај салыб
Зинкилдәјир зәнчирирдә.

Гардашым гучаглајыр,
Дојмур мәни өпмәкдән.
Тез бој ат, бөјү дејир,
Икид бир эскэр ол сән.

Нечә-нечә нишанын
Олачагдыр сәнин дә.
Чијинндә автоматын
Дурачагсан кешикдә.

Сәнин кими оғуллар,
Чох лазымдыр вәтәнә.
Гәләбә чалмаг үчүн,
Азғынлашан дүшмәнә.

Чагыран олса әкәр, –
Деди балача Ынатэм.
Мән дә дуруб бу қүндән
Эскэрлијә кедәрәм.

14.12.2010

КЕТ КӨР КӨЗҮНЛЭ

Алманијада
Олмушам јајда,
Чиммишэм орда
Дәниздә, чајда.

Сонра узаныб
Гумун үстүндэ.
Бир нечә saat
Јанмышам күндэ.

Јахшы, аj Горхмаз, –
Сорушду Дашгын
Дана нараны
Кәздин, долашдын?

– Сорушма, достум,
Олдум чох јердә
Нечә музейдә,
Нечә шәһәрдә.

Метроја миндим,
Јох сүрүтсү.
Кедиб-дурурду,
Вахтында өзү.

Чох иди она
Минэн адамлар.
Тәэччүб едиб
Динэн адамлар.

– Нечә инаным,
Сөзүнэ сәнин?

**Мәнлә зарафат
Едирсән јәгин.**

**– Сөзүн дүзүнү
Кәтирдим дилә,
Инанмырсан кет
Бах көзүн илә.**

30.10.2010

ӨЈРӘДӘРСӘН МӘНИ

Jaјда бир дәстә ушаг
Чимириди чајда шэн-шэн.
Кендән дуруб бахырды
Онлара кичик Елшән.

Сөјләди досту Горхмаз:
– Нә дурмусан, кир суја.
Гошул сән дә Чинкизә,
Искәндәрә, Арзуја.

Горхма, гојмарам сәни,
Бир ан көзүмдән белә.
Өјрәдәрәм үзәрсән
Чајда лап тезлик илә.

Елшән деди: – Истәрәм
Мән дә чимим сизин тәк.
Гошулум дәстәнизә
Бир јердә дејәк, күләк.

Чатдыраман анама
Һәр сөзүнү, кәлмәни,
Ичазә версә әкәр,
Өјрәдәрсән сән мәни.

22.12.2010

ТАМИ ВӘ САНИ

Бир-бириндән
Һәм көзәлдир,
Һәм гәшәнк.
Бири ағдыр,
Бири исә
Гызылрәнк.

Мәхрибандыр
Хасијјәти
Таминин,
Инсана вар
Сәдагәти Санинин.

Тами ојнар
Әл чаланда
өзүйчүн.
Һәрдән һүрәр,
Шән-шән кәзәр
Бүтүн күн.

Сани исә
Хошлар ашсын
Мајаллаг.
Ушаглары
Құлдұрсұн о
Бу сајаг.

Олуб нечә
Ағызларын
Әзбәри,
Үлкәр илә
Мәһпарәнин
итләри.

03.12.2010

ОҒУЗУМ

Шәһәрләрин ичиндә
Сәнин дә өз јерин вар.
Сәфалы јајлагларын,
Чичәкли дүзләрин вар.

Бир тәрәфин дағлардыр,
Бир тәрәфин мешә, бағ.
Олмур тәмиз һавадан
Көзәл Оғузум, дојмаг.

Буз булаглы суларын
Шәфа верир ичәнә.
Мәһәббәтли гызларын
Јарашыг верир сәнә.

Сәрвәтинин шәһрәти
Дилдә, додагда кәзәр.
Бир көрән бир дә сәни
Көрмәк үчүн тәләсәр.

Бу күн, сабаһ Бакыја
Сујун қәләчәк сәнин.
Шәнинә хош маһнылар,
Гошаңаг үрәк сәнин.

Күндән-күнә көзәлләш,
Чат ад-сана, Оғузум.
Нур сачсын көjdән күнәш
Јолларына, Оғузум.

Октябр, 2007

ГАНЫНА БАТАЧАГ

Сәһәр-сәһәр тојуглара
Дән верәндә Құллұ нәнә.
Бахыб көрдү һүчум едиб
Шәләгујруг тұлқұ һинә.

Деди: – Балам, бу чәр дәјмиш,
Гојмады бир тојуг мәндә.
Беш-онуну bogub атыр,
Алыб кедир һәр кәләндә.

Көрмәсәм бир тәдбир әкәр,
Мәндә тојуг-чүчә галмаз.
Чәзасына чатсын кәрәк
Әвшәл-ахыр бу кәләкбаз.

Фикирләшди, өлчүб-бичди,
Хәјаллара кетди хејли.
Деди: – Aha, тапдым, тапдым,
Инди көрәр о түфејли.

Дуруб кедим гоншудакы
Дәмирчинин мән жанына.
Хәјалымдан кечәнләри
Бирәр-бирәр дејим она.

Саһманлады үст-башыны,
Әсасыны алды әлә.
Ja Аллаһын әзиз ады,
Дејиб арвад чыхды чөлә.

Сөзә тутду гоншудакы
Шәһрәбану арвад ону.

Сынсын деди бу тұлқұнұн
Тезлик илә көрүм бојну.

Үзүйола көрүб сәни,
Даданыбызы һәjәтинә.
Көзлә бир дә фұрсәт тапыб
Чатмасын о ниjжәтинә.

Саламат гал деjә-деjә,
Варыб кетди Құллұ нәнә.
Кәлиб чатды дәмирчинин
Чалышдығы иш јеринә.

Салам деди Мәрдан киши,
Де нечәдир қефин, һалын?
– Хош кәлмисән, отур, Құллұ,
Жаңшы олсун гоj әhвалын.

– Eh, аj Мәрдан, нә сөjләjим,
Тұлқұ чапыб-чалыр мәни.
Бу бөjүкдә кәнд ичиндә
Тез-тез кәлиб тапыр мәни.

Құндән-құнә јоха чыхыр
Һиндән тоjуг, чүчәләrim.
Өзиз нәвәм Рафаелчұн
Бәсләjирдим бечәләри.

Кәлмишәм ки, мәним үчүн
Сән бир тәлә дүзәлдәсән.
Мәрдан киши, бәлкә ондан
Өз чанымы гуртардым мән.

Хәрчини де, бәри башдан,
Парасыны верим инди.
Чатыб гара гашларыны,
Фикрә кедиб Мәрдан динди.

— Құнортадан сонра сабаһ
Көндәр қәлсін Сүлејманы.
Пара-зад да лазым дејил,
Дүз сөзүмдү, балам чаны.

Отуз илдир дост олмушам
Әрин Чамал киши илә.
Дур кет евә фикир етмә,
Бачарапыг бир түлкүjlә.

Кәлиб кечди бир нечә күн,
Бу сөһбәтин үзәриндән.
Зил гаранлығ бир кечәдә
Түлкү дурду өз јериндән.

Тојуг-чүчә һәвәсилә
О фикирә дала-дала
Саға баҳды, сола баҳды,
Ов далыңча дүшдү јола.

Кетди, кетди дурду бирдән,
Нәсә қәлди хәјалына.
Истәди ки, кери дәнсүн,
Тамаһы күч қәлди она.

Көрдү таныш һәjәти о,
Бир гәдәр дә кедән кими
Көзләринә ишыг қәлди
Унутду һәр дәрди, гәми.

Дәрһал кечди ичәријә,
Билмәди бир горху, һүркү.
Додағыны јалајараг,
Јахынлашды һинә түлкү.

Тахта гапы ачылан тәк,
Дүшдү бирдән тәләјә о.
Истәди ки, гачыб кетсин,
Гачаммады мәһләјә о.

Өлдүм-өлдүм сөјләјәрәк
Јаш ахытды қөзләриндән.
Сәсә-кујә чөлә чыхды
Кечә јары Құллұ нәнә.

Көрдү түлкү тәләдәдир,
Гачмаға јох бир имканы.
Ајаг үстә дура билмир,
Аз галыр ки, чыхсын чаны.

Ачы-ачы құлду нәнә,
Шәләгујруг, салам деди.
Де нечәсән, даныш инди,
Сәнин илә варам деди.

Тез-тез кәлиб апаранда
Тојуглары, чүчәләри.
Ширин-ширин јејән заман,
Фәрәләри, бечәләри.

Мән јазығын әһвалыны
Дүшүнмүрдүн онда нечин?
Ган ахыдан ганда үзәр,
Кәл аглама ичин-ичин.

Сојуб сәнин дәрини мән
Гапымыздан асачағам.
Ири-ири һәрфләр илә
Бу сөзләри јазачағам.

Һарда варса азғын дүшмән
Җәзасына чатмалыдыр.
Шәләгујруг бу түлкү тәк
Өз ганына батмалыдыр.

16.11.2010

КИМИ АПАРАРДЫ

Шәкил чәкди Бәнөвшә
Өз рәсм дәфтәринә.
Инанмады бачысы
Баханда көзләринә.

Көрдү узун бир илан
Сұрғып торпаг үстә.
Атыб гачды дәфтәри,
Горхду балача Пүстә.

Бачысының жаңына
Қәлди Бәнөвшә һәмән.
Бағрына басды ону,
Өпдү ики үзүндән.

Өзүнә кәл, сакит ол,
Горхма бачычан, – деди.
Шәкилдир, санча билмәз
Сәни о илан, – деди.

– Бирдән дирилсә илан
Үстүмә кәлсә әкәр.
Онда кими бағчаја
Апарарсан һәр сәһәр?

02.12.2010

АЗ ГАЛМЫШДЫ

Дајанмышам
Бәбир илә
Үз-үзә.
Аслан илә,
Пәләнк илә
Көз-көзә.

Шир үстүмә
Жәлди нәрә
чәкәрәк,
Кетди-кетди
Дајанды диз
Чөкәрәк.

Мәнсә горхуб
Гачмага үз
гојмадым,
Бахдым, бахдым
Һәzz алмагдан
Дојмадым.

– Коп еjlәмә,
Дајан дедим,
Аj Надир,
Гурд үрәжи
Jемисән сән,
Ja нәдир?

Надир деди:
– Инанмырсан
дур кедәк.
Габағында

Дурум, Шириң
Әскәр тәк.

Дана ушаг
Дејиләм ha,
Горхум мән
Гәфәсдәки
heјванлары
көрәркән.

Гәһ-гәһ чәкиб
Құлду Гөрхмаз,
Мирнады,
Гәшш етмәқдән
Мәммәдсәлим
Дојмады.

Дедим бизи
сарымысан
демәк сән?
Heјванлары
сән гәфәсдә
көрмүсән.

Аз галмышды
Мән дә сәнә
инаным,
Индән соңра
Гуллуғунда
Дајаным.

ВЕРЭ БИЛМЭРЭМ

Атасы Заур үчүн
Саат алды дүкәндән,
Бағлады сол голуна
Ону севинчлә оғлан.

Ана деди: – Мұбарәк!
Нәнә деди: – Мұбарәк!
Баба өпдү нәвәни,
Тәбрик етди көрән тәк.

Гачыб кәлди Бәнөвшә,
Нәркіз илә Әзиз дә.
Бөйүк бачы сорушду:
– Саат нечәдир сиздә?

Қәлиб чыхды пишик дә,
Мијолдады бу ара.
Шән-шән атылыб-дүшдү,
Бахды кичик Заура.

Гарагујруг топлан да
Бу шадлыға гошуулду.
Һүрдү, һүрдү һәjәтдә
Сонра да сакит олду.

Ән ахырда севинчәк,
Кәлди балача Уғур.
Вер ону бир аз да мән
Тахым деди, аж Заур.

Ушаг гачыб о saat
Сығынды нәнәсинә.
Деди: – Салыб гырарсан
Верә билмәрәм сәнә.

05.11.2010

ЈАХЫН ОЛАГ

Бир ит варды, бир пишик,
Јашајырды меһрибан.
Онларын достлугуна
Инанмырды бир инсан.

Мәстан хәстәләнәндә
Ит кәләрди јанына.
Доланарды башына,
Гуллуг едәрди она.

Јалајарды дилиjlә
Пишијин үст-башыны.
Беләчә охшајарды
Севимли јолдашыны.

Балача топланын да
Чохаланда дәрд, гәми.
Пишик кәлиб оларды,
Онун јахын һәмдәми.

Көрдү белә достлугу
Евин кичик ушагы.
Гардашына сөjlәди
Бир күн балача Тағы:

– Бах топлана, мәстана,
Нечә достлуг едирләр.
Бир-биринин јанына
Нечә кәлиб-кедирләр.

Сәнсә мәни гојмурсан
Дәфтәринә баҳмага.

Шәкилли китабыны
Алыб варагламаға.

Горхма алыб онлары
Шырмарам билә-билә.
Кәл биз дә јахын олаг,
Бири-биirimiz илә.

03.12.2010

ОЈНАСЫН ҺӘЛӘТДӘ

Сојугдур һава,
Јенә јағыр гар.
Чыхыб бајыра
Ојнасын Анар.

О гәдәр қејиб
Тәрпәнә билмир.
О јан, бу јана
Һәрләнә билмир.

Чағырыр ону
Досту Үзејир.
Ди кәл ојнајаг
Дајанма дејир.

Бир аддым атыб
Дајаныр оғлан.
Дүшүр әлчәји
Әлиндән бу ан.

Көтүрә билмир
Әјилиб ону,
Көрүр анасы
Ајнадан буну.

Кедиб кәтирир
Евә ушагы.
Сорушур ондан
Балача Тағы.

– Нә тез ојнајыб
Гајытдын кери?

– Көрмүрсән гары
Тутуб һәр јери.

Тағы кәләчәк
Онун көзүнү
Гојма һәјәтдә,
Жедиб гагашла
Ојна һәјәтдә.

17.12.2010

КӘНЧӘ ТОРПАҒЫ

Низами сәсли
Кәнчә торпағы.
Көйкөл һәвәсли
Кәнчә торпағы.

Чох ганлар көрдүн,
Гурбанлар көрдүн,
Хаганлар көрдүн –
Кәнчә торпағы.

Кечди Чавад хан,
О көзәл инсан
Јолунда чандан,
Кәнчә торпағы.

Јашарсан азад,
Гәлби, көnlү шад.
Сәниндир һәјат,
Кәнчә торпағы.

Дайм ач чичәк,
Севинсин үрәк,
Сәнлә фәхр едәк,
Кәнчә торпағы.

Симах гыш-баһар
Гүрбәтдә јашар,
Сән ол бәхтијар,
Кәнчә торпағы.

13.11.2010

РАЗЫ ГАЛАРСАН

Назим дурду бир сәһәр
Құзқұнұн габагында,
Көрдү гара ләкәләр
Алнында, жанағында.

Деди: – Нечин көстәрир
Бу айна белә мәни?
Жәгин кимсә өјрәдиб
Салсын бу һала мәни.

Ешиңди нәвәсинин
Сөзүнү Набат нәнә.
Бир јахшы баҳ сөјләди, –
Құзқұдә сән өзүнә.

Айна буна неjlәsin,
Гапараңдыр үст-башын.
Исти сујун алтында
Жет јујун јахшы-јахшы.

Сонра қәл баҳ өзүнә,
Нәнә алсын гаданы.
Олачагсан құл кими
Бир оғлан Назим чаны.

Әvvәл-әvvәл қәләрсән
Өпәрәм үз-көзүндән.
Өзүн разы галарсан,
Бахан кими өзүндән.

13.11.2010

СӘНДӘН ИНЧИЈӘР

Тез-тез күсәнди
Рафаел бала,
Додаг бүзәнди
Рафаел бала.

Евдә нәнәдән,
Анадан күсәр.
Кичик бачысы
Сонадан күсәр.

Күндә нечә јол
Күсәр, барышар.
Өзкә ишинә
Һәрдән гарышар.

Сөјләди она
Бир күн атасы:
– Іахшы иш дејил
Күсмәк, гадасы.

Сән даһа, бала,
Бөյүк оғлансан.
Фәхр едир атан
Сәнлә һәр заман.

Кәл әл чәк белә
Хасијјәтиндән.
Өпүб-охشاјым
Һәр вахт сәни мән.

Дедикләримә
Бахмасан әкәр,
Јохса атан да
Сәндән инчијәр .

24.11.2010

БАКЫ

– Бэс дејирдин Бакыја
Кедирик биз, ај ана?
Башга јердәйик, јохдур
Хәбәримиз, ај ана.

– Нә дејирсән, ај бала,
Бизим Бакыдыр бура.
Адам мәэттәл галыр
Нәзәр салырса нара.

Ики ил бундан габаг
Бакы белә дејилди,
Башдан-баша дәјишиб
Көрүрәм шәһәр инди.

Бурдакы көрпүләрә,
Јералты јоллара баҳ.
Јол боју чичәк аchan,
Күл аchan коллара баҳ.

Уча-уча биналар
Дүзүлүбдүр јан-јана.
Севинч верир, рүh верир
Онлар баҳан инсана.

Хәзәрин саһилинә,
Булвара кетсәк әкәр,
Көрәрик чох дәјишиб
Симасыны бу јерләр.

Ордакы фәвварәләр
Көзәлдир бир-бириндән,

Бахсан saatлар илә
Чәкмәзсән көзүнү сән.

Көзәл Азәрбајҹанын
Көрән көзүдүр Бакы.
Һамымызын сөһбәти,
Шириң сөзүдүр Бакы.

28.10.2010

ЧАҒЫРАНДА БИЛДИМ

Күлшән деди: – Ај Севда,
Кәл бир јердә ојнајаг.
Жум көзүнү, дур бурда,
Ңеч јерә бахма анчаг.

Кедирәм кизләнмәјэ
О баңча отагда.
Чағыран тәк адыны
Ач көзүнү сән онда.

Күлшән уча сәс илә .
Чағырды Севда дејә.
Кетди бачы бачыны
Ахтармаға, кәзмәјэ.

Бирчә анын ичиндә
Севда тапды Күлшәни.
Күлшән деди: – Ај бачы,
Нә тез тапдын сән мәни?

Һарада олдуғуму
Нә тез дедиләр сәнә?
Ач де онун адыны,
Демәрәм өзкәсинә.

Севда деди: – О адам
Сән өзүнсән, ај Қүлшән,
Чағыранда билдим ки,
Һарада кизләнмисән.

25.10.2010

ГУЛУ ВӘ ПИРГУЛУ

Гулуја бах,
Гулуја,
Тай олур
Пиргулуја.
Пиргулунун
Гулуја,
Гулунун
Пиргулуја
Сөзү нәдир? –
Пиргулу
Гәләм алыб
Гулудан,
Инди Гулу
Гәләми¹
Аламмыр
Пиргулудан.

САБАҢ КӘЛӘРСИЗ

Папаг гојуб башына,
Өнлүк бағлајыб белә.
Вар-кәл едир ејванда,
Дондурма сатыр Жалә.

Кәлин, кәлин, тез кәлин,
Гышгырыр гыз бајагдан.
Һамыдан кичик Бабәк
Гачыр кәлир отагдан.

– Бирисини вер мәнә,
Ширини олсун анчаг.
– Пулуну көстәр сонра,
– Пулу сабаһ олачаг.

– Манечилик еjlәmә,
Чәкилиб дур бир јана.
Кәлди Алы, Тәранә,
Мырыг дишли Гурбан да.

– Бах, ушаглар, нөвбәјлә
Кәлин бир-бир јаныма.
Пулунузу әvvәлдән
Һазыр еjlәjin амма.

Алы деди: Мәнә пул
Атам сабаһ верәчәк.
Мәним дә пулум сабаһ
Олачаг деди Чичәк.

– Анам тапшырыб мәнә
Нисjә сатмырам малы.
Кедин сабаh кәләрсиз,
Аj Тәранә, аj Алы.

12.11.2010

САЛАМ ҚӨНДӘРИМ

Тәјжарәчидир
Бөйүк гардашым,
Мәнимсә һәлә
Вар алты јашым.

Олубду нечә
Елдә, обада,
Көзәл Тәбриздә,
Узаг Кубада.

Һәр гајыданда
Тәрлан сәфәрдән,
Данышыр бизә
О өлкәләрдән.

Анам дејир ки,
Оглум, Әмирхан,
Сән дә онун тәк
Јахшы охусан.

Алим оларсан,
Ja да бир һәkim.
Башын көjlәрә
Учалар дайм.

Дејирәм, ана,
Башгадыр арзум,
Истәјирәм ки,
Космонавт олум.

Учум көjlәрин
Дәринлијинә,
Салам қөндәрим
Орадан сәнә.

КҮСҮЛҮ ГАЛМАСЫНЛАР

Бағчамызын ичиндэ
Жекө гоз ағачы вар.
Жува салыб башында
Онун көчәри гушлар.

Пајызда әсән заман
Тез-тез сојуг күләкләр,
Гозлар төкүлүр јерә,
Ағачдан ахшам-сәһәр.

Мәрчан көзлү дәләләр
Һәр күн қаләрди бура.
Атылыб-дүшәрдиләр
Гоз ахтара-ахтара.

Бирчә гозун үстүндә
Дава едириди онлар.
Бир-бириндән инчијиб,
Гачыб кедирди онлар.

Белә дава-далашы,
Көрдү кичик Сәнүбәр.
Чагырды кәл, ај ана,
Далашырлар дәләләр.

Гоз пајымдан қәтири төк
Алтына ағачларын.
Ким нә гәдәр истәсә
Гој өзүчүн апарсын.

Истәмирәм дәләләр,
Далашын бир-бирилә.
Күсүлү галсын онлар,
Һәфтәләр, аjlар илә.

22.10.2010

ГҮВВӘТЛИ ОЛМАГ

– Һардан белә қәлирсән,
Сөjlә, көрүм, аj Гурбан?
Дејә мәктәб јолдашы
Илһам сорушду ондан.

– Бир нечә һәфтәдир ки,
Күләшә јазылмышам.
Кәл сәни дә aparым
Өзүм илә, аj Илһам.

– Гырарлар әл-голуму,
Неjlәирәм идманы?!

– Достум, сән нә дејирсән,
Идман бәркидир чаны!

Истәјирәм гүввәтли
Бир идманчы олум мән.
Бир күн қедим Шушаја,
Гисас алым дүшмәндән.

Анамын гардашлары
Шәһид олуб давада.
Тез-тез аглајыр арвад,
Онлары сальб јада.

О аглајан заманы
Тутур агламаг мәни.
Ахыр көзүмүн јашы,
Олмур сахламаг мәни.

Азғынлашан дүшмәнә
Гәләбә чалмаг үчүн
Достум, мөһкәм бәдәнли
Олмаг лазымдыр бу күн!

03.11.2010

ГАЛЫТМАЗ ДАЛА

Евимиздә диварда
Бир кәфкирли saat вар.
Нәнәм дејир, бабамдан
Галыб бизә јадикар.

Кечә-күндүз ишләјир
Өзү учүн чагħачаг.
Арабир дә зәңк чалыр,
Билмир нәди јорулмаг.

Анчаг тез-тез јорулур
Бир иш көрәндә нәнәм.
Отуранда јериндән
Дура билмир көрүрәм.

Дејир нардасан, нарда,
Аj чаванлыг, чаванлыг...
Гочалығын әлиндә
Галмышам ачиз артыг.

Нечин вахтында сәнин
Гәдрини билмәдим мән.
Көзләрим баҳа-баҳа
Учуб кетдин әлимдән.

Дедим: Нәнә, аj нәнә,
Де јохму онун јери?
Кедиб тапым бу saat
Гајтарым кәлсин кери.

Хәфиф-хәфиф құлұб о,
Јериндә гурдаланды.

Дәриндән бир аһ чәкди,
Бир аз сакит дајанды.

Сонра деди: – Чаванлыг
Көчәри гушдур, бала.
Елә ки, учебү кетди
Бир дә гајытмаз дала.

ПИС КӨРҮР КӨЗҮМ

Саат тахыбы
Голуна Сәрдар.
Чыхыб күчәјэ
Көрсүн ушаглар.

Тез-тез сөһбәтә
Гарышды о да.
Бахды арабир
Һәтта саата.

Көрдү ондакы
Сааты Әмир,
Деди: – Мұбарәк,
Саат нечәдир?

Сәрдар да фикрә
Кедәрәк деди.
– Даян, дур бурда,
Кәлирәм инди.

Кедиб анамдан
Вахты өјрәним,
Нәдәнсә көзүм
Пис көрүр мәним.

20.12.2010

ЧӘКӘРДИМ СӘНӘ

Гајчы, бычаг
Итиләјән
бир дајы,
Мәһләмизә
кәлмишди
бу јајы.

Кәлди анам
Әли долу
Шеј илә
Бир-бир она
Көстәрди өз
Әлијлә.

Дајы деди:
– Олма хала
нараһат,
Итиләјиб,
Һазырларам
Бу saat.

Алабаш да
һеј далбадал
һүрүрдү
ишиләмәјә
Вермир мачал
һүрүрдү.

Дедим: – Ај ит,
Бунча һүрмә,

Дајан, дур.
Неч олмаса
Кэл сакит ол,
Бир новур.

Нүркүдүбсэн,
Гачырдарсан
кишини.
Гојмазсан ки,
Баша вурсун
ишини.

Бир дэ сэнлэ
Арам јохдур,
Ај Топлан.
Нечин алыб
“Элифба”мы
чырмысан?

Өкөр сэндэн
Горхмасајдым,
Инан ки,
дуруб сэнэ
чәкәрдим мән
Бир, ики.

01.11.2010

БЭХШ ЕТДИЛЭР АЛЭМИ

Габагында
Вардыр вурма
чэдвэли,
Хејли вахтдыр
Дэрс өјрэнир
Күлэли.

Үч дэфэ беш
Он беш еjlэр, –
сёjlэди.
Беш дэфэ үч
онда неjlэр,
сёjlэди.

Фикирлэшди,
Фикрэ кетди
Бир гэдэр,
Дуруб кэзди,
Вар-кэл етди
Бир гэдэр.

Деди: – Aha,
Жаман јердэ
илишдим.
Мэннесабы
Асан бир дэрс
билишдим.

Бачы кэлиб
Хэбэр алды

Јавашдан:
– Нечин белэ
Пэришансан,
Гардашчан?

– Үч дэфэ беш
Он беш ejлэр,
Aj Шэбнэм.
Беш дэфэ үч
Анчаг неjlэр,
Билмирэм.

– О да он беш
Еjlэр, jaхшы
бир дүшүн,
Отур сэни
Баша салым
Көр өзүн.

Бачы-гардаш
Отурдулар
Jaнашы,
Баша салды
Күлэлини
О jaхшы.

Чөлэ гачды
Оғлан ёпүб
Шэбнэми,
Санки она
Бэхш етдилэр
Алэми.

06.11.2010

БАШ ГОШМА

Вызылдаа-
Вызылдаа
Бир ары,
Башы үстдэн
Учуб кечди
Шаһмарын.

Ушаг ону
Чәһд еjlәди
Тутмаға,
Архасынча
Хеjли гачды
Узаға.

Нәнә деди:
– Отур, оғул
Жериндә,
Иjnәси вар
Санчар сәни
Дур кендә.

Јохса елә
Бүтүн күнү
Ағларсан
Һамымызын
Үрәйини
Дағларсан.

– Истәјирәм
Бир-бир тутум,

Ај нэнэ,
Мән онлары
Жыгым бир габ
Ичинэ.

Сонра ачыб
Құллэр үстә
Бурахым,
Бал топлајан
Арылара
Ңеј бахым.

– Бал арысы
Дејил онлар,
Балаҹан,
Өзләричүн
Учуб јашар,
Балаҹан.

Јахшы олар
Баш гошмасан
Онлара,
Ңұчум едиб,
Саташмасан
Онлара.

25.11.2010

МИЛЧӘКДӘН ГОРХАН ДИЛБӘР

Бизим ёвдә бир гыз вар,
Түмпүл-түмпүл ојнајар.

Гачар о јан, бу јана,
Хошламаз динч дајана.

Вар довшаны, вар аты,
Сәс салан автоматы.

Билир шәкил чәкмәји,
Дибчәкдә күл әкмәји.

Анасы охшар ону,
Өтүб-гохлар бојнуу.

Ди кәл ки, ахшам-сәһәр
Милчәкдән горхар Дилбәр.

Гопарараг haj-hәшир,
Көмәк еjlәјин дејир.

Тез гачыб кәләр нәнә,
Мәктәбли гыз Тәранә.

Кәләр Улдуз бала да,
Вүсал илә хала да.

Дилбәр дејәр: – О милчәк
Гачды сизи көрән тәк.

Истәди ачсын ганад,
Санчсын мәни бу saat.

Тез олун тутун ону,
Сындырын әл-голуну.

Бир дә чумуб үстүмә,
Дајанмасын гәсдимә.

Бу јахында бир сәһәр
Милчәкдән горхан Дилбәр,

Дүшдү јорған-дөшәјә,
Сәс-күйгү галхды којә.

Һәким деди: – Бачычан,
Муғајат олун ондан.

Сојуг дәјиб ушага,
Гој дурмасын ајага.

Сәпіб бұтүн сифәти,
Жұксәкдір һәрапәти.

Алын бу һәбләри дә,
Үч дәфә верин күндә.

Чај да ичирдин она,
Тәрләјиб қәлсин чана.

Сонра һәким Құлпәри
Дилә тутуб Дилбәри,

Дамарындан алды ган,
Гапыдан чыхан заман

Хәстәјә әл еләди,
Көрүшәрик сөјләди.

Үч күн, үч кечә кечди,
Билмәдик нечә кечди.

Дилбәр дурду ајага,
Башлады ојнамаға.

Севинч гонду үзләрә,
Додаглара, көзләрә.

Неч кәс билмәди анчаг,
Милчәкдән горхан ушаг

Һәким илә ијнәдән
Горхмады, нечин, нәдән?!

Бир күн ана құләр, шән,
Евә кәләндә ишдән

Деди Дилбәр балаја,
Үзү құләр балаја:

– Халан гызы Құллұнұн
Тојудур бириңчи күн.

Шад хәбәр верим сәнә,
Кедирик Даشكәсәнә.

“Ура!” гышгырды Дилбәр.
Тоја кедирик сәһәр.

Гатар сәс сала-сала,
Сұбі тездән дүшдү јола.

Өз јерини тутду гыз,
Бир гәдәр отурду гыз.

Сонра дурду ајага,
Бојланды сола, сага.

Көрдү вар-кәл едәрәк,
Учур көждә бир милчәк.

Гышгырды гыз: – Ај ана,
Милчәк миниб вагона.

Дејин дајансын гатар,
Говсун ону адамлар.

Јохса ганад ачачаг,
Мәнә сары учачаг.

Дишләјәчәк үзүмдән,
Јаш ахачаг көзүмдән.

Ана деди: – Җан гызым,
Милчәкдән горхан гызым,

Кәл сән горхуб еләмә,
Батма гүссәјә, гәмә.

Анан өлүбдүр мәкәр,
Санчсын сәни милчәкләр?!

Бөјүк гызсан даһа сән,
Горхуб гачма милчәкдән.

Ушаглар құләр сәнә,
Кәл фикир вер өзүнә.

Инди исә узан, јат,
Олма, құлұм, нараһат.

“Бакы-Қәнчә” гатары
Өлчүб-бичди јоллары.

Қәнчә көрүнүр, будур,
Гатар перронда дуур.

Јерә дүшүр кәләнләр,
Севинәнләр, құләнләр.

Ана илә Дилбәр дә
Көрүнән кими јердә,

Гачыб Әләскәр кәлди,
Бәнөвшә, Әскәр кәлди.

Гоһумлар бирәр-бирәр,
Өпүшүб-көрүшдүләр.

Әскәр деди, машаллаһ,
Дилбәр бој атыб валлаһ.

Горхур бу гыз јенәми,
Милчәйи көрән кими?

Ана дејир: – Іох, чаным,
Мәним Дилбәр чејраным

Горхмур даһа милчәкдән,
Бир дә белә демә сән.

Минди Дилбәрлә ана,
Құмұш рәнкли машина.

Бағлар галды архада,
Дағлар галды архада.

Гонаглар дејә-күлә,
Қәлиб чыхды мәнзилә.

Дашқәсән, көзәл шәһәр,
Фұсункарсан нә гәдәр.

Дилбәрін күлүр үзү,
Орда, бурладыр көзү.

Евдән хејли кәнарда,
Һәjәтдәки мағарда,

Тар, гавал дилә қәлир,
Маһны сәси жүксәлир.

Дилбәр гыз да бир ара
Гошуулуб ушаглара,

Бу тојда әл-гол ачыр,
Бир аз ојнаыйб гачыр.

Қәлиб тапыр ананы,
Ону севән инсаны.

Дејир: – Гатарда қәлән
О милчәйі көрдүм мән.

Тојханада учурду,
Мәни көрән тәк дурду.

Бахды, баҳды үзүмә,
Қөз кәздирди көзүмә.

Көрдү горхмурам ондан.
Кечиб кәлдим јанындан.

Күлүмсәди кәнч ана,
Басды гызы бағрына.

Бах, белә олсун, – деди,
Горхма һеч шејдән, – деди.

Гој сәнә демәсинләр,
Милчәкдән горхан Дилбәр.

16.10.2010

НЭВЭЛЭРИН СӨҮБЭТИ

- Нэнэмизин ад күнүдүр, ај Мурад,
Бу күн онун шад күнүдүр, ај Мурад.
Элли јашы тамам олур билкинэн,
Сэн дэ севин, сэн дэ шадлан, үүлкүнэн.
Ах нэ јахши, кедиб дејим анама,
Нэрминэјэ – о меһрибан халама.
- Һамы билир, кэлир инди Мери дэ,
Сэбинэjlэ, Құлнарәjlэ бир јердэ.
- Ај Рафаел, әсил бајрам олачаг,
Демәмисән буну мәнә сән анчаг.
- Балачасан нэ сөјләјим сәнә мән,
Туманыны чәкә-чәкә қазирсән.
Бир дэ һәр күн аглајырсан арамсыз,
Дајанмырсан бир дәгигә анамсыз.
Инди нэнэм хына јахыр әлинә,
Әл кәздирир сачларына, телинә.
Кедиб дәрим бағ-бағчадан күл-чиҹәк,
Тәбрік едим ад күнүнү көрән тәк.
- Бу лап јахши, дәр мәним дэ адымдан,
Дәстә бағла чыхартма ha, јадындан.
Жүл дәрмәjә кетди баға Рафаел,
Бахды сола, баҳды саға Рафаел.
Мурад исә, “нә-нә, нә-нә” еләди,
Туманыны чәкиб нәсә сөјләди.

Феврал, 2011,
Мүнһен шәһәри

АХТАРЫШ

(Үч шәкілдә нағыл пјес)

Иштирак едиrlэр:

1. Апарычы
2. Фатма нэнэ
3. Вали апа
4. Исаг
5. Чичэк
6. Баңар
7. Фалчы
8. I Гыз
9. II Гыз

БИРИНЧИ ШӘКИЛ

Апарычы пәрдәнин габагына чыхыр.

Апарычы: Қәнчәбасар дијарында,
Күр чајынын кәнарында,
Балача бир шәһәр варды,
Хејли инсан јашајарды.
Минарәли бу шәһәрдә,
Бағ-бағатлы белә јердә
Көзәл иди јајы, гышы,
Чох олмазды гар, јағышы.
Анчаг әсән құләкләри
Инчиidәрди үрәкләри.
Чох вурады халга зијан,
Данышарды һамы ондан.
Варды бурда бир аилә,
Јашајырды чәтингликлә.
Шылтаг иди әсән јел тәк
Евин кичик гызы Чичәк.
Кәлән кими јемәк ады,
О, арадан тез чыхарды.
Кизләнәрди орда-бурда,
Ахтарарды ана-ата.
Арыг иди анчаг бир аз,
Көзәл, көјчәк бу гызығаз.
Аj ушаглар, кәлин көрәк,
Һарададыр инди ЧИчәк?

Апарычы кедир, јаваш-јаваш пәрдә ачылыр.

*Кичик бир ев. Евин бир тәрәфинде тахт
гојулмушду. Отагын бир тәрәфинде исә јера палаz
салынмыш вә дөшәкчәләр нәзәрә чартыр. Фатма нәна
еви гајдаја салыр.*

Фатма нәнә (өз-өзүнә):

Нә олубду, Фатма нәнә,
Нечә күндүр билмәм сәнә?
Каһ тутулур әл-ајағын,
Каһ да әсир дил-додағын.
Јорулурсан иш көрәндә,
Ев-ешиji сүпүрәндә.
Јәгин сәнә сојуг дәјиб,
Белини дә фәләк әјиб.

(Taxt үстүндө отурур)

Аһ, бәлкә дә гочалырам,
Бир јандан да нәвәм Чичәк,
Иштаһадан кәсиlәрәк
Арыглајыр күндән-күнә,
Фикир вермир өз-өзүнә.

(Чичәк төвшүjә-төвшүjә отага дахыл олур).

Чичәk: Нәнә, тапшыр бу Исага,
Гојмур мәни ојнамага.

(Фатма нәнә Чичәjin әлиндән тутуб тахтын
јанына кәтирир).

Дејир, кет је чөрәјини,
Көзәтләјир нәнә сәни.

Фатма нәнә: Отур көрүм, нәнә гурбан,
Јорулдуң ки, ојнамагдан.
Бир аз әлә ал өзүнү,
Кедәк јујум әл-үзүнү.

Чөрәйини је, һала кәл,
Жахшы-жахшы отур, динчәл.
Еh, аj нәнә, гарным тохду,
Жемәjә һеч һалым јохду.
Кедиб қәзим гоj бир аz да,
Өзүм үчүн мәn баýырда.

(Чичәk гачыб кедир. Күләk әсиб пәнчәрәни тајбатаj ачыр. Фатма нәнә кедиб пәнчәрәни бағлаjыр).

Фатма нәнә: Женә гачыб кетди Чичәk,
Мәни биňал етди Чичәk.

(Az пауза)

Бир јандан әсән күләk,
Бағ-бағчада кәзәn күләk
Диван тутар инди женә,
Шәhәрин hәр тәрәфинә.
Гоj чағырым ушаглары,
Исаг илә мәn Баһары.
Гызы тапыб кәтиrsинләr,
Jоxса она соjуг дәjәr.

(Фатма нәнә Исаг илә Баһары сәсләjip. Бир аздан сонра онларын һәр икиси кәлир).

Исаг: Ешидирәm, буjур, нәnә,
Мүнтәзиrәm hәr сөzүnә.

Фатма нәнә: Кет бу saat Баһарла бир,
Чичәji тап, евә кәтиr.

Баһар: Һәјәтдәјди бир аз габаг,
Кедәк ону тапаг, Исаг.

Фатма нәнә: Нәнә алсын гаданызы,
Тез ахтарыб тапын гызы.
Ган-ган дејир чөлдә күләк,
Улајыр ач чанавар тәк.

Баһар: Қәл нараһат олма белә,
Гајыдарыг Чичәк илә.

(Баһар илә Исаг чыхыр. Ишыг сөнүб-јаныр).

Фатма нәнә: Џарда галды ушагларым,
Иқидләрим, гочагларым.
Индијәдәк қәлмәдиләр,
Дидир мәни гүссә, кәдәр.
Јохса Аллаһ еjlәмәмиш,
Башларына қәлиб бир иш...

(Бану ана тәлаш ичиндә дахил олур).

Бану ана: Ана, Исаг илә Баһар
Һәр тәрәфи ахтарыблар.
Јоха чыхыб Чичәк балам,
Көзәл балам, көјчәк балам.

Фатма нәнә: Гызым, сән нә данышырсан,
Инди гәмдән өлсүн анан?

(Баһар илә Исаг дахил олур).

Баһар: (ағлаја-ағлаја)

Кәздик ев-ев, һәјәт-һәјәт,
Күчәләрә етдик диггәт.
Һеч бир јердә јохдур Чичәк.

Исаг: Гоншумузун оглу Гәшәнк,
Деди бир аз бундан әввәл
Алыб кетди бачыны јел.

Бану ана: Вај, вај, анан өлсүн, бала,
Салды бизи јаман һала.
Ахшам ишдән дөнән заман
Өлдүрәчәк мәни Гурбан.
Белә арыг олмасајдын,
Јемәйндән галмасајдын,
Сәни құләк апармазды,
Евдә шивән гопармаздыг.
Јемәмәјин бу да сону...

Фатта нәнә: (дизинә дөјә-дөјә)
Гуш кимијди гызын, Бану,
Әсән құләк онун үчүн
Алыб ону кетди бу күн.
Арыг олмаг бәла имиш,
Баша хәта кәтирәрмиш.

(Az пауза)

Јалан јохдур бу сөзүмдә,
Құнаһқарам мән өзүм дә.
Кәлмиш иди евә бајаг,
Нәнә, гојмур деди Исаг.
Ојнајым мән топлан илә,
Сонра гачыб кетди чөлә.
Дүзү гызы қәрәк һәмән,
Гојмајадым чыхсын евдән.

Бану ана: Ахы һардан биләјдин ки,
Күләк инди әсән тәки.
Апараҹаг ону ана,
Галаҹагыг јана-јана.
Бајыра чых, оғлум, Исаг,
Күләк јенә әсири ми бах.

(*Исаг чыхыр. Бир аз сонра гајыдыр*).

Дурур даһа әсмир күләк,
Бағ-бағчаны қәэмир күләк.
Анчаг ана, дејим сәнә,
Һәјәт галыб јаман күнә.
Јерә јыхыб ағачлары,
Учурдубду даш-дивары.
Ит дә јохдур зәнчириндә,
Вар-кәл етмир өз јериңдә.

Бану ана: (Фатма нәнәјә)
Заман кечир, анаchan бил,
Дајанмағын вахты дејил.
Кетсин Исаг илә Баһар,
Һәр тәрәфи ахтарсынлар.
Тапылмаса Чичәк әкәр,
Кәндләрә дә гој кетсингләр.

Фатма нәнә: Гој кетсингләр, нә дејирәм,
Јаныр дәрддән, гәмдән синәм.

Баһар: Ағламагдан шишиб башым,
Кедим ѡола һазырлашым.

(*Баһар кетмәк истәјип. Исаг мане олур*).

Исаг: Ајаг сахла, кетмә, дајан,
Бурада гал сән, Баһарчан.
Кедәчәјәм өзүм тәкчә,
Кәзәчәјәм күчә-күчә.
Жирәчәјәм һәјәтләрә,
Баш вурачам һәр бир јерә.
Кечәчәјәм дағ-дәрәдән,
Тапачағам Чичәji мән.

Фатма нәнә: Исаг бала доғру дејир,
Кет, бала, угруна хејир.

ПӘРДӘ

ИКИНЧИ ШӘКИЛ

Апарычы пәрдә габагына чыхыр.

Апарычы: Елә о құн
Исаг јола
чыхды тәк.
Әввәл-әввәл
күчәләрдән
кечәрәк,
Бир-бир қәлиб-
кедәнләрдән
сорушду.
Өз јолујла
өтәнләрдән
сорушду.
Кириб-чыхды
нечә-нечә
һәjәтә,
Тутду һәтта
ушаглары
сөһбәтә.

Хәбәр верән
тапылмады
Чичәкдән,
Бир аһ ғопду
һәр дәjүнән
үрәкдән.

Көрдү шәһәр
Јаман күнә
галыбыды,

Думан кәлиб
һәр тәрәфи
алыбыды.

Һәр тин башы
Јерә дүшүб
ағачлар,
Даш-кәсәкдир
Јоллар, изләр,
јамачлар.

Һәјәтләрдән
кәлир haj-kyj
сәсләри,
Әлдән дүшдү
Долашмагдан
шәһәри.

Исаг бала
дүшдү фикрә
хәјала,
Кәлиб чыхды
Бир күнәшли
маһала.

*Апарычы кедир. Бир аз соңра Исаг чијинде
иңбә јаваш-јаваш кәлиб пәрдәнин габагындан кечир.
Пәрдә ачылыр.*

*Jaşyylıǵa бүрүнмүш бир кәндін панарамасы
көрүнүр. Булаг башы. Гыз-кәлинләр булагдан су
апармаг үчүн иөвбәјә дајаныблар. Исаг чијинде иңбә
кәлир.*

Исағ: Бир габ су верин,
А гызлар, мәнә.
Кәлсін үрәјім
Бир аз јеринә.
Хејли мұддәтдір
Бу јоллардајам.

(Гызларын бири она бир габ су верір).

Бачым итибди,
Интизардајам.

I Гыз: Гардаш, нә дедин,
Итибди бачын?
Евдән-ешікдән
Кедибди бачын?

II Гыз: Іәгин кимәсә
Гошулуб кедиб.
Севиб бирини,
Баш алыб кедиб.

Исағ: Сиз нә деірсиз,
Аман, а гызлар?!

Балачадыр о,
Жедди јашы вар.

I Гыз: Онда нә үчүн
Чыхыбыды јоха?
Гачыб-кедибди
Көз баҳа-баҳа?

II Гыз: Бәлқә бир иш вар,
Онунчун гачыб.

Азад бир гүш тәк
Гол-ганад ачыб.

(Нејбәсини чијниндән јерә гојур).

Исағ: Jox, jox, а гызлар,
 Сиз дејән дејил.
 Һеч кимдән гачыб,
 Кизләнән дејил.
 Дәчәл бир гыздыр
 Бу Чичәк бачым,
 Чыхмаз һеч јерә
 Һеч вахт тәк бачым.
 Арыг бәдәнди,
 Бир гәдәр анчаг,
 Јејиб-ичмәјир
 Вахтында ушаг.
 Тез-тез јел әсир
 Бизим шәһәрдә,
 Һәр јери кәзир
 Бизим шәһәрдә.
 Алыб қедибди
 Чичәji күләк,
 Көрән олубду...

I Гыз: Вај сәни...

II Гыз: Демәк
 Онун үчүн сән
 Дүшмүсән чөлә?
 Кәлиб чыхмысан
 Бизим бу елә?

Исаг: Дүз бујурурсан,
Елэдир ки, вар.
Евдә анам да,
Нэнэм дә аглар.
Ондан бир хәбәр
Верән јох анчаг,
Дәрд, гәм элиндә
Галмышам дустаг.
Билмирәм нечә
Гајыдым кери,
Сакит еjlәjим
Евдәкиләри.

I Гыз: Гүссә, гәм јемә,
Гардаш, бу гәдәр.
Әлбәт Чичәк гыз
Керијә дөнәр.
Илишиб-галыб
нардаса јәгин.

II Гыз: Ha, ha! Нә дејим,
Сөзүнә сәнин.
Илишиб галса
Кол-косда әкәр,
Јемәзми ону
Чөлдә вәһшиләр?

(Гыз фикирләшә-фикирләшә кәзишир).

I Гыз: Гоншумузда вар
Гарачы гары,
Һәр ишә бахан
Бир фалчы гары.
Гој су көтүрүм

Кедәк јанына,
Ачыб дәрдини
Даныш сән она.

II Гыз: Дөгру дејирсән,
 Буна јох сөзүм.
 Кедәк бир јердә,
 Данышым өзүм.
 Одур өзү дә
 Кәлиб булаға,
 Сахсы чүрдәкдә
 Су апармаға.

(*Фалчы қәлір*).

Фалчы: Салам, а гызлар,
 Дәрдиниз мәнә.

(*Жәтириди жабы И гыза узадыр*).

Долдурууб буну,
Верин сиз мәнә.

(*Көзү Исага саташыр*).

Бу оғлан кимдир,
Нә кәэзир бурда?

II Гыз: Гонагдыр, нәнә,
 Іашар узагда.
 Сизлә иши вар,
 Дүшүбдү дара.

(*Фалчы Исага әлини узадыр*)

Фалчы: Хош кәлдин, бала,
 Сән буралара.

(*Исаг ағзыны ачыб данышмаг истәјир. II гыз мане олур.*)

I Гыз: Беләдир, нәнә,
 Бу Исаг ки вар...

II Гыз: Гој мән данышым,
 Сән дајан, Динар.
 Исаг јашајан
 Сарајабадда
 Күчлү күләкләр
 Эсир hәр ајда.
 haj-hәшир илә
 Эсән күләкләр
 Алыб Чичәји
 Кедиб бу сәһәр.

Фалчы: Кимдир бу Чичәк?
 Билмәдим анчаг.

I Гыз: Бачы-гардашды
 Чичәклә Исаг.

Фалчы: Ајдынды, ај гыз,
 Данышма, дајан.

(*Исага*)
Вер сағ әлини,
Ешиң, балачан,
Һады-һыды һардасан,
Һансы тој-мағардасан?

Һоппан, туллан, дурма кәл,
Чох өзүнү јорма кәл.
Дағ, дәрәдир, гујуду,
Јел бабанын тојуду.
Бир гыз варды орада,
Тапсан кәтири ону да.
Јапыш әлиндән анчаг,
Ахтарыр гызы Исағ.

(Фалчы жүч дәфә өзүнү сүлкәләјір. Соңра бир габ су истајір. Она су веририләр. О, али шә оғланын үзүнә су сәпәләјір).

Шұқүр олсун худаја,
Ишләр дүшүр гајдаја.
Арыг бир гыз көрүнүр,
Дурур жалғыз
Көрүнүр.
Горхур јазыг гызығаз,
Рәнки дә гачыб бир аз.

Исағ (севинә-севинә):

Одур, Чичәк бачымдыр,
Көзәл-көјчәк бачымдыр.
Һардадыр о, сән Аллаһ,
Еjlә мәни кәл ақаһ.

Фалчы: Сус, сус, данышмаг олмаз,
Сәбири елә, дөз бир аз,
Шылтаг гыза охшајыр,
Ағламага башлајыр.
Гачыр јемәк көрәндә,
Һәр чај-чөрәк көрәндә.

Она көрә арыгды,
Иши белә фырыгды.
Олма әсла никаран,
Саламатды Чичәкчан.
Бу күн күләк әсәчәк,
Өзү үчүн кәзәчәк.
Гопараңаг haj-hәшир,
Күн батаңаг арабир.
Сонра яғыш яғачаг,
Дәрһал кәсәчәк анчаг.
Онда күләк Чичәји
О көзәли, көјчәји
Алыб кәләчәк кери,
Шад едәчәк сизләри.

Исаг: Чох сағ ол, фалчы ана,
Дөнүм сәнин башына.

Фалчы: Дајан, тәләсмә, оғлан,
Сөзүмү кәсмә, оғлан.
Нә дејирәм гулаг ас,
Ңеч чүр кечикмәк олмаз.
Бу дәгигә дүш јола,
Кедә-кедә бах сола.
Ики ат көрәчәксән,
Атыл мин бириң сән.
Чап дүз Сарајабада,
Јолда дурма бир ан да.
Күләк башласа әкәр,
Аты јолундан еjlәр.
Дүшәрсән гејлү-гала,
Дурма, тәләс, ај бала.

(Гызлар севинирләр)

I Гыз: Фалчы нэнэ саг олсун,

II Гыз: Кеф-дамағы чағ олсун.

(*Аз пауза*)

Көрүм жүз јаша, нэнэ,
Аллах жар олсун сэнэ.

Исаг: Кэлсэн Сарајабада
Чичәji дә сал јада.
Галкинән биздә гонаг,
Гуллуғунда дајанаг.

(*Үзүнү гызлара тутур*):

Сиз дә вар олун, гызлар,
Бәхтијар олун, гызлар.

I Гыз: Бизи унутма сән дә,
Јад ет јери кәләндә.

(*Исаг һејбәсини көтүргүб јаваш-јаваш сәңнә-дән чыхыр*).

ПӘРДӘ

ҮЧҮНЧУ ШӘКИЛ

Женә Чичәккилин еви. Фатма нәнә таҳт үстүндө отуруб. Баңар бир стәканда она чај кәтирир. Бану ана дахил олур.

Бану ана: Чичәјимдән, күлүмдән
Бир хәбәр јохму, ана?

Фатма нәнә: Йох, ај бала, хәбәр јох,
Галмышам јана-јана.
Гоншу Әсмәт нәнә дә
Јанымдајды бајагдан,
Деди, хәбәр чыхачаг
Индиләрдә ушагдан.
Дүзү онун сөзүнә
Кәлмәјир инанмагым,
Нәэзир-нијаз демишәм,
Кәлиб чыхса ушағым.

Бану ана: Мән дә олдум шәһәрдә,
Сорушдум чох адамдан.
Хәбәр верән олмады
Мәним әзиз баламдан.

(Фикирли-фикирли кәзир).

Ич, ај ана, чајыны,
Бунча үзмә өзүнү.
Дайм дикмә гапыја
Кәл бу гәдәр көзүнү.
Аллан-таала оларса
Дајағымыз, аначан,
Кәлиб чыхачаг Чичәк.

Фатма нэнэ: Гызым, нэ вахт, нэ заман?
Мэндэ инам галмајыб,
Бу дүнjanын ишинэ.
Мат-мээтгэл галмышам
Заманын кэрдишинэ.
Бирини јерэ вурур,
Галдырыр о бирсини.
Касыбы-кусубун үстэ
Төкүр јалныз һирсини.

(*Гапынын дөјүлмэk сэси ешиодилip*).

Баһар: Кимсэ дөjүр гапыны,
Көрэн кимдир бу вахты?

(*Чыхыр*).

Бану ана: Кэлиб чыхмыр Исаг да,
Көрэсэн гарда галды?
Дана нава гаралды.
Хејли кечир ахшамдан,
Бир хәбәр-зад чыхајды
Бары Исаг баламдан.
Нагаң гојдуг тәк кетди
Бу чөлләрә ушағы.

(*Баһар севинчэk дахил олур*).

Баһар: Исаг кэлди, ај нэнэ,
Күлүр гашы-габағы.

(*Бану ана вэ Фатма нэнэ гапыја сары кедирләр*).

Чичәксизди о анчаг,
Сордум, бир сөз демәди.

Фатма нәнә: Бэс һаны онун өзү?

Баһар: Сәбр ет, о, кәлир инди,
Өл-үзүнү јумаға
Кетди, јорғунду јаман,
Дурум бир чај дүзәлдим,
Кәлибди узаг јолдан.

(*Исағ дахил олур*).

Бану ана: Аナン гурбан бојуна,
Нә хәбәр вар Чичәкдән?
Шан-шан олду бағрымыз,
Олдук фикир етмәкдән.
Даныш, нарада олдун,
Бир шеј билдинми бары?

Фатма нәнә: Йохса бош јерә кетдин,
Өлчдүн-бичдин јоллары.
Сән дә зұлм етмә бизә,
Ач ағзыны даныш кәл.

Исағ: Сәбрин олсун, ај нәнә,
Шәһәрдә олдум әvvәл.
Сонра дүшдүм кәндләрә,
Дајанмадым бир ан да.
Кәлиб чыхдым ахырда
Қезәл Сарајабада.
Кәнд нә кәнд, башдан-баша
Һәр јаны күл-чичәкди,
Гызлары бир-бириндән
Қүләрүзدү, гәшәнкди.

Фатма нэнэ: Eh, ай бала, Чичәкдән –
Ондан даныш бизә сән.
Сохма көзәл гызлары
Эввәл-эввәл көзә сән.

Баңар: Даныш, бачымдан даныш,
Хәбәр тута билдинми?

Исаг: Шәһәрдә кәзәнләрдән
Сордум, көрдүмсә кими,
Көрдүм дејән олмады,
Мәни мәјус етдиләр...
Гызлар көрдүм булагда,
Имдадыма јетдиләр.
Бир габ су да ичдим мән
Әлләриндән онларын.
Унутмарам һеч заман
Құлсәнәми, Динары.

Бану ана: Бу нәдир, Исаг бала,
Гызлар, гызлар дејирсән?
Чичәк галыб бир јана
Онлардан сөјләјирсән?!

Исаг: Гызлар таныш еjlәди
Мәни бир фалчы илә.
Арвад баҳды үзүмә
Әлими алды әлә.

Бану ана: Аһа, сән бундан даныш,
Нә деди фалчы сәнә?

Исаг: Динар деди гулаг ас,
 Фалчынын һәр сөзүнә,
 Одур Сарајабадын
 Ән баш билән фалчысы.

Баһар: Женә Құлсәнәм, Динар...
(Исаг онун сөзүнү кәсип).

Исаг: . Онлар олмаса иди,
 Мән әлибош кәләрдим.
 Дана да чохаларды
 Һәр ан, һәр saat дәрдим.
 Гызлар олмаса иди,
 Ким билир һарда идим.
 Кечиб дағдан, дәрәдән,
 Һәлә дә јол кәлирдим

Баһар: Жохса, ата, ешшәjә,
 Миниб кәлмисән, гардаш?

Исаг: Еләдир, ата миниб,
 Чапыб кәлмишәм бирбаш.
 Ат нә ат! Ганад ачыб,
 Елә бил ки, учурду,
 О, јол боју јорулуб,
 Нә дајанды, нә дурду.
 Фалчы тез-тез дејирди,
 Бир аздан јел әсәчәk,
 Кәнчәбасар елинин
 Һәр јериндә кәзәчәк.
 Женә зијан вурачаг
 Һәjәтләрә, евләрә.
 Кәтирәчәк Чичәji
 Апардығы о јерә.

(Бану ана Исағы өтүр).

Бану ана: Сағ оласан, ај огул,
Бајагдан де сән буну,
Басачағам бағрыма
Јенә, ај Аллаһ, ону.

Фатма нәнә: Шад оласан, Исағым,
Дәнүм башына сәнин.
Гој бир дурум ојнајым,
Бир аз гаршында сәнин.

(Шән бир ојун һавасы ешидилир. Фатма нәнә дурууб ојнајыр. Баһар да нәнәсина гошуулур).

Аллаһа шүкүр Чичәк
Сағ вә саламат имиш.

Баһар: Гәлбимиз наһаг јерә
Белә нараһат имиш,
Һардасан кәл чых, бачым,
Дарыхмышам сәнинчүн,
Гүссә, кәдәр ичиндә
Долашмышам бүтүн күн.

(Шиддәтлә әсән күләјин сәси кәлир).

Исағ: Аһа, күләк башлады,
Дағыдачаг һәр јери,
Кәтирәчәк бачымы
Иншаллаһ ки, о кери.
Дејәсән бүтүн ишләр
Фалчы дејәнтәк олур.

(Баңара)

Пәнчәрәни јахшы өрт,
Күләк отаға долур.

(Баңар дуруб пәнчәрәни бағлајыр. Фатма нәнә әлләрини көјә галдырыр).

Фатма нәнә: Жери-көјү јарадан,
Улу Аллаһым мәним,
Чичәжи гајтар кери,
Сән ол пәнаһым мәним.
Гүдрәтинин өнүндә
Баш әјир Фатма нәнә,
Үмидим бир сәнәдир,
Сөзүм јох өзкәсингә.

(Гапы архасындан агламаг сәси қәлир).

Бану ана: Аглајыр чөлдә кимсә,
Бирдән Чичәк олар, ha!
Исаг, дур чых бајыра,
Сәбрим түкәниб даһа.

(Исаг чыхыр).

Баңар: Чичәк бачым олсајды,
Ај Аллаһ, бу аглајан,
Дәрдим, гәмим олмазды
Дана heч вахт, heч заман.

(Исаг Чичәк илә даҳил олур).

Фатма нәнә: Ај сәнә гурбан олум,
Нараларда галмысан?

(Жаһынлашыб Чичәји гүчагына алыб үзүндән өпүр).

Бизи дәрдин, гүссәнин
Једәјинә салмысан.

Бану ана: Ағлама, чаным, көзүм,
Өзүнә кәл, ағлама.
Ah, анан өлсүн сәнин,
Гәлбимизи дағлама.
Бу нә көркәмдир сәндә?
Гапараадыр үст-башын.
Ахтармагдан јорулуб
Бу күн сәни гардашын.
Гызым, јешиб-ичсәјдин
Вахтлы-вахтында әкәр,
Алыб кетмәзди сәни
Узаглара күләкләр.

Фатма нәнә: Билирәм ки, чыхмазсан
Даһа һеч заман чөлә.

(Чичәк көз жашыны силә-силә)

Чичәк: Дүз дејирсән, нәнәчан,
Ешидәрәм сизи мән.
Јемәк верин ачмышам,
Тагәтим јохдур даһа.

Бану ана: Гызым јемәк истәјир,
Шүкүр олсун Аллаһа.
Әл-үзүнү јујум кәл,
Отур је чөрәјини.

Баһар: Жахшы ки, угур илә
 Ахтарыш кәлди баша.
 Жаша, Исағ гардашым,
 Көрүм сәни јұз јаша!

(Бану ана Чичәјин әлиндән тутуб пәрдәнин ғабагына кәтирир).

Бану ана: Бахмасаныз, ушаглар,
 Бөјүкләрин сөзүнә,
 Жохса сиз дә Чичәк тәк
 Дүшәрсиз белә қүнә.

ПӘРДӘ

КИТАБЫН ИЧИНДӘКИЛӘР

Эн сөз әвәзи (Муса Әләкбәрли)..... **139**

ШЕИРЛӘР

Элван чичәк.....	143
Јахшы нәвә.....	144
Чөрәк әтри.....	146
Ана лајласы.....	148
Сәнсән нәнә.....	150
Рафаел кәлир.....	152
Аталар дејиб.....	154
Јахшы јол деди.....	156
Верәчәјәм она.....	158
Нәнәләрин сөһбәти.....	160
Гызым гызлар ичиндә.....	162
Верди пајыны.....	163
Ојнајым мән.....	165
Мурадын довшанлары.....	166
Сыхым әлини.....	168
Азәрбајҹан бајрағы.....	169
Көзүн оларам.....	170
Сүрүб гачарсан.....	171
Сизсиз олмасын.....	172
Кет ојна.....	175
Бизим бағча һәкими.....	177
Һарда көзәлләшмисән.....	179
Гарышылады вұсалы.....	181
Кәлиб чыхды.....	183
Јахшы олар.....	185
Нағыл баба.....	188
Гызыл пајыз.....	191
Әскәр қедәрәм.....	193
Кет көр өзүнлә.....	194

Өјрэдәрсән мәни.....	196
Тами вә Сани.....	197
Оғузум.....	198
Ганына батачаг.....	199
Кими апарарды.....	204
Аз галмышды.....	205
Верә билмәрәм.....	207
Жахын олаг.....	208
Ојнасын һәјәтдә.....	210
Қәнчә торпагы.....	212
Разы галарсан.....	213
Сәндән инчијәр.....	214
Бакы.....	215
Чағыранда билдим.....	217
Гулу вә Пиргулу.....	218
Сабаһ кәләрсиз.....	219
Салам қөндәрим.....	221
Күсүлү галмасынлар.....	222
Гүввәтли олмаг.....	223
Гајытмаз дала.....	224
Пис көрүр қөзүм.....	226
Чәкәрдим сәнә.....	227
Бәхш етди аләми.....	229
Баш гошма.....	231
Милчәкдән горхан Дилбәр.....	233
Нәвәләрин сәһбәти.....	240
 Ахтариш (3 шәкилдә нағыл пјес).....	241

СИМАХ ШЕЙДА

Гызыым гызлар ичиндэ

(Шеирләр вә пјес)

Нәшријатын директору: Муса Әләкбәрли

Корректору: Ајкүн Әскәрова

**Оператору вә
компүтер тәртибатчысы:** Пәрванә Мәммәдова

Жығылмаға верилмиш: 27.04.2011

Чапа имзаланмыш: 02.05.2011

Нәшрин форматы: 84x108 1/32

Һәчми: 8,5 ч.в.

Сајы: 300

«ШҮР» нәшријаты

Бакы, Хагани 19.

0050 545 29 44

498 69 48

